

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 21 (6930)

● Trešdiena, 1999. gada 17. marts

● Cena Ls 0,22

Drosmīgi lēmumi steidzīgā kārtā

Pirmdien uz sapulci pulcējās Turku pagasta iedzīvotāji, un vienlaikus tika dots viņu «jāvārds» triju pašvaldību — Turku un Rožupes pagastu un Līvānu pilsētas apvienošanai, izveidojot Līvānu novadu. Galīgo lēmumu līdz marta beigām pieņems Turku pagasta padomes deputāti padomes sēdē, un, vadoties no vietējo iedzīvotāju atbalsta teritoriālajai reformai, var paredzēt, ka tas būs par labu Līvānu novada izveidošanai. Kā sapulcē informēja Rožupes pagasta padomes priekšsēdētājs Viktors Kūka, Rožupes padome, sešiem balsojot «par», bet vienam atturoties, jau nolēmusi, ka pagasts apvienosies ar Līvāniem un Turkiem.

Turku pagasta padomes priekšsēdētājs Aivars Smelcers, uzstājoties savu novadnieku priekšā, kā vienu no galvenajiem argumentiem par labu apvienošanās idejai minēja to, ka pašlaik vēl ir iespējams to darīt pēc saviem ieskatiem. Pretējā gadījumā, kā to paredz arī likums par administratīvi teritoriālo reformu, valdība pagastus vienos pēc tai vien zināmiem kritērijiem. Bez tam Aivars Smelcers uzsvēra, ka faktiski pagasti spiesti iet apvienošanās ceļu, jo tie galvenokārt dzīvo no valsts dotācijām, kuras pakāpeniski tiek samazinātas. Aivars Smelcers arī informēja, ka jaunizveidotā teritoriālā veidojuma — Līvānu novada dzīvi veidos, vadīs un virzīs pašreizējie septiņi Rožupes, septiņi Turku pagasta padomes deputāti un vienpadsmit Līvānu domes deputāti. Līdz jaunajam vietējo pašvaldību vēlēšanām. Tālāko šodien neviens nevar prognozēt, un labi, ka vismaz paši «Līvānu pilsētas un Jersikas, Rožupes un Turku pagastu apvienošanās iespēju izpētes projekta» autori to godīgi atzīst.

— Es ar visām pūlēm centīšos saglabāt Zundānu un Turku tautas namus, Jaunsilavu un Turku bibliotēkas ar visām štata vienībām, — solīja Aivars Smelcers.

— Apvienotajā pagasta padomē varētu strādāt divi trīs darbinieki, kas veiktu zināmas funkcijas, tas ir, dažādu izziņu izsniegšana un tamlīdzīgi. Noteikti tiks apvienotas pagasttīesas, dzimtsarakstu nodaļas. Deputātu padome ar to brīdi, kad Ministru kabinets pieņems lēmumu par Līvānu novada izveidošanu, savas pilnvaras noliks, bet sāks darboties pagasta pastāvīgā komisija.

Aivars Smelcers minēja, ka pagastam apvienošanās izdevīga finansiālā ziņā, jo valdība ir solījusi līdz pieciem procentiem no pašvaldības budžeta vienreizēju finansējumu teritoriālās reformas veikšanai.

Protams, attiecībā uz Līvāniem šī summa sanāk apmēram 40 tūkstoši. Tajā pašā laikā ir zināms, ka valdība šī gada budžetā šo kārdinošo esmu drosmīgajiem teritoriālās reformas celmlaužiem nemaz nav iestrādājusi.

— Kas cits, ja ne mēs, — retoriski jautāja Rožupes pagasta padomes priekšsēdētājs Viktors Kūka, skaidrodams savu versiju par apvienošanās nepieciešamību. Rožupes pagasta biznesmeņi, kuru darbības joma esot visu triju pašval-

● Turku pagasta iedzīvotāji sapulcē pieņēma lēmumu atbalstīt Līvānu novada veidošanu.

dību robežās, izsakot atbalstu, jo viņiem atkritušot dažādi sarežģījumi ar izziņām un dokumentāciju. Pozitīvais moments un naudas ietaupījumi būšot arī no tā, ka nenotiks savstarpēja norēķināšanās starp novada skolām. Proti, tie tūkstoši, kas tiek maksāti Līvānu domei par Rožupes un Turku bērnu mācīšanu pilsētas skolās, paliks pagastiem.

Jāteic, skaists žests no Līvānu domes puses, atsakoties no Rožupes un Turku pagastu maksājumiem savstarpējo norēķinu sistēmā. Skaists tāpēc, ka Līvānu skolu budžets, cerams, tāpēc netiks samazināts, un līdz ar to domei šī nauda nesāņemto norēķinu vietā būs jāizvelk no savas, tas ir, no domes kabatas.

Iespējama kopīga ceļu tīkla veidošana un uzturēšana.

Līvānu domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, savukārt, mierināja, ka pilsētai nav parādu, vienīgais, ko tā atļaujas, ir ik vasaras ņemtā kredīts kurināmā iegādei, kas pēc tam kārtīgi tiek apmaksāts.

Paši Turku iedzīvotāji, kuri tāpat kā visa pārējā mūsu tauta ir pārdzīvojuši daudz — represijas un izsūtīšanu, piespiedu kolektīvizāciju, pārcelšanu no viensētām uz ciematiem, kolhozu apvienošanu, dalīšanu un likvidēšanu, vai nu nepārdzīvos nieka teritoriālo reformu, kas tāpat kā visas iepriekšminētās darbības tiek darītas tikai un vienīgi ar vienu nolūku — lai pašiem būtu labāk? Pārdzīvos, protams. Jo viņi ir uzticīgi un zina — būs labāk. Tad Līvānos slimnicā atkal pastāvēs dzemdību nodaļa, autobusa gaidītājiem pilsētā tiks uzcelta kārtīga autoosta un vispār dzīve ies kalnup. Būs pat sava skolu valde. Tas nekas, ka vienas darba vietas (pagastu padomēs) tiks likvidētas, bet citas — kā, piemēram, skolu valde Līvānos — tiks izveidotas. Ietaupījumi uz štata vienību samazināšanās rēķina taču tiek solīti?

Puslīdz skaidra un saprotama topošā novada nākotne, starp citu, tiek izziņēta tikai tuvākajiem gadiem — līdz jaunajam pašvaldību vēlēšanām. Demokrātisku vēlēšanu iznākums nekad nav iepriekš prognozējams. Pilnīgi iespējams, ka no vairākiem deputātu kandidātu sarakstiem, kuri tiks piedāvāti vēlētajiem

Līvānu novadā, pilsētnieku tūkstoši var nobalsot par tādu sarakstu, kurā ne ar uguni neatrast nevienu ne Rožupes, ne Turku pagasta pārstāvi. Nelielais lauku iedzīvotāju vēlētajū skaits rezultātus nespēs ietekmēt. Taisnības labad gan jāpiebilst, ka paši principiālākie jautājumi tālejoši ietverti apvienošanās līgumā, kam vajadzētu darboties arī pēc jaunajam pašvaldību vēlēšanām neatkarīgi no tā, kas būs ticis pie valdīšanas.

Bet brīvā izvēle pašu pagasta iedzīvotāju rokās. Drosmīgās rokās, neko teikt. Jo visu citu Latvijas pagastu ļaudis, izņemot kandavniekus, nemaz tik karstu nestrebj.

Pēteris Jedušs no Zundāniem:

— Balsoju par apvienošanu ar Līvāniem. Ceru, ka pēc apvienošanās visiem kopā būs vairāk naudas.

Jāzeps Škapars no Peiseniekiem:

— Var jau apvienoties, tikai, manuprāt, apvienoties vajadzētu lauku pagastiem bez pilsētas. Protams, aizbraukt uz Līvāniem un visu nokārtot pusstundas laikā ir izdevīgāk nekā visu dienu pavadīt Preiļos. Taču pagastiem tomēr vajadzētu turēties atsevišķi. Piemēram, gar Peiseniekiem katru dienu kursē pagasta autobuss. Domāju, ka tad, ja apvienosimies ar Līvāniem, šis autobuss pazudīs. Pilsētu, tas ir, Līvānus, mūsu vajadzības maz uztrauks.

Zīta Upīte no Zepiem:

— Pagaidām nezinu, kā labāk. Līdz šim pagastā bija ļoti laba dzīve. Skolas bērni saņēma pusdienas par brīvu, viņiem apmaksāja ceļu. Līdz šim vēl nemaz neesmu tā pa istam aizdomājusies, kāda varētu būt dzīve pēc apvienošanās.

L.Rancāne
J.Silicka foto

ZIŅAS

■ 15. martā reģionālā fonda konsultatīvā komisija atbalstīja vēl deviņus projektus no Preiļu rajona, «Novadniekam» pastāstīja rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas speciāliste Irēna Šaitere.

Labi sagatavotus projektus komisijai bija iesnieguši zemnieku saimniecību īpašnieki no sešiem pagastiem. Atbalstīti trīs projekti no Galēnu pagasta: z.s. «Galēni» — par uzņēmējdarbības paplašināšanu, z.s. «Briežu mājas» — par mežizstrādi un zāģmateriālu pārstrādi, z.s. «Strautiņi» — par kokmateriālu un graudu pirmapstrādi. Pelēču pagastā atbalstīts z.s. «Vādiņi» projekts par tūrismu un pakalpojumiem, Aglonas pagastā — z.s. «Bērzu taka» projekts par lauksaimnieciskās produkcijas ražošanu, Sutru pagastā — z.s. «Laši» projekts par pakalpojumu sniegšanu. Divi projekti atbalstīti Stabulnieku pagastā: z.s. «Ivanānu mājas» projekts par ciltsdarba attīstību, z.s. «Baloži» par piena un gaļas lopkopības attīstību. Saunas pagastā atbalstīts z.s. «Mieziši» projekts par piena kvalitātes uzlabošanu.

■ Reģionālais fonds turpmāk vairs neizskatīs projektus, kas saistīti ar dažādu objektu siltināšanu, ar ergoapgādi un katlu mājām. Aprīlī ekonomikas ministrijā jāsāk darboties speciālam enerģētikas fondam, kas nodarbosies ar iesniegto projektu izskatīšanu un lems par to atbalstīšanu.

■ Šodien Preiļos ierodas sociologs Tālis Tisenkofs, kurš pilsētā veiks pētījumu, vai cilvēki ir informēti par valsts apdrošināšanas reformas jautājumiem. Pulksten 18.00 pilsētas domē paredzēta tikšanās ar sadarbībā ieinteresētajām personām, notiks grupu diskusijas.

■ Cēsu, Kuldīgas un arī Preiļu rajonā sociologi apseko visas zemnieku saimniecības, kuras nodarbojas ar bioloģiskajām saimniecības metodēm. Zinātniekus interesē tas, kā ekozemnieki vada savas saimniecības, kas ir viņu partneri saimnieciskajā darbībā, kādu nākotni viņi saskata savai saimniecībai, vai ir vides problēmas, kādi ir šķēršļi bioloģiskajai lauksaimniecībai un tā tālāk.

■ Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs un padomes izpilddirektore Aina Pastore (Latgales attīstības padomes tehniskās komitejas loceklis) 19. martā plāno piedalīties Rēzeknē paredzētajā konferencē «Reģionālo attīstības plānošanas un ieviešanas institūciju (reģionālo attīstības aģentūru) izveide». Par reģionālās attīstības aģentūras izveidi spriedis ne tikai Latgales rajonu pārstāvji, bet arī LR Ekonomikas ministrijas, Finanšu ministrijas, VARAM speciālisti.

L.Kirillova

Atgādinām!

Laikraksts «Novadnieks», Preiļu rajona padome un lauksaimniecības departaments aicina uz tikšanos iedzīvotājus 18. martā plkst. 11.00 Rožkalnu pagastā, plkst. 14.00 Rožupes pagastā; 22. martā plkst. 11.00 Sutru pagastā, plkst. 14.00 Preiļu pagastā; 23. martā plkst. 11.00 Upmalas pagastā, plkst. 14.00 Vārkavas pagastā; 24. martā plkst. 11.00 Stabulnieku pagastā.

Baumas kaitē banku darbībai

Pagājušajā nedēļā pastiprinājās dažādas baumas par stāvokli Unibankā. Šodien cilvēki jebkurai negatīvai ziņai par banku darbību tic vairāk nekā valdības, banku vadības vai Latvijas Bankas pozitīvajiem skaidrojumiem. Tam arī ir izskaidrojums — katrs no mums tiešā vai netiešā veidā ir zaudētājs uzticoties bankai «Baltija», «Kreditbankai» u. c. Tad jau labāk tomēr «zīle rokā nekā mednis kokā» — naudiņu izņemam no bankas un glabājam zeķē. Bet kā būt iestādēm, uzņēmumiem, firmām, kam naudas aprīte lielākoties notiek caur banku? Situāciju Unibankā «Novadnieks» lūdz komentēt Latvijas Unibankas Preiļu filiāles pārvaldnieku **Jāni Pastaru.**

— Piektdien, 12. martā, tika parakstīts audīts par Unibankas 1998. gada rezultātiem. Līdz audita slēdzienam ziņas par bankas darbības rezultātiem izplatīt nedrīkstēja (tā paredz bankas līguma noteikumi).

Pagājušais gads vēsturē ieies kā sarežģīts pārbaudījums gads. Pirmo reizi Unibankas piecu darbības gadu laikā finansu gadu nācās slēgt ar 15 miljonu latu zaudējumu, kas radušies līdz ar izveidotajiem uzkrājumiem un zaudējumos noskaitītajiem darījumiem, kurus tieši vai netieši ir ietekmējis finansiāli ekonomiskā krīze Krievijā. Arī Latvijas Unibankas vadība ir atzinusi, ka ieguldījumi Krievijā ir bijusi kļūda. Bet tas tika darīts ne jau tāpēc, lai gūtu ātru un vieglu peļņu, bet gan tāpēc, ka nebija iespēju regulāri ieguldīt brīvos līdzekļus Latvijā.

Tiešus zaudējumus 1998. gadā ir cietuši tikai bankas akcionāri, kuri zaudēto atgūs jau tuvākajā laikā. Bankas klientus 1998. gada rezultāti nekādi nav ietekmējuši un neietekmēs.

Saskaņā ar auditētajiem bankas darbības rezultātiem Unibankas kapitāls un rezerves 1998. gada 31. decembrī bija 26,5 miljoni, bet kapitāla pietiekamības rādītājs — 12,1% (Latvijas bankas noteiktais kapitāla pietiekamības normatīvs ir 10%). Februāra beigās kapitāla bāze ir pieaugusi līdz 39 miljoniem latu un kapitāla pietiekamības rādītājs sastāda 15,13%. Apliecinājums tam, ka banka turpina veiksmīgi strādāt 1999. gadā, ir tas, ka šī gada divos mēnešos Latvijas Unibanka ir nopelnījusi 2,6 miljonus latu. Februārī, salīdzinot ar janvāri, privātpersonu noguldījumi palielinājušies par 1,2 miljoniem latu jeb par 2,5%.

Budžeta projektā, ko Unibankas valde ir sagatavojusi apstiprināšanai 30. martā paredzētajā akcionāru pilnsapulcē, plānots noguldījumu apjomu palielināt par 58-60%, tādējādi sasniedzot 30% no ieguldījuma tūlītējā Latvijā. Plānotā peļņa — 11,5 miljoni latu, plānotā peļņa uz akciju sastāda 31 santīmu (1997. gadā peļņa uz akciju bija 27 santīmi). Unibanka plāno tuvāko divu gadu laikā iegūt 40% Latvijas banku tirgus.

Pateicoties tam, ka Unibanka ir rūpīgi izanalizējusi situāciju un ieguvusi stratēģisko investoru — *Skandinaviska Enskilda Banker*, kas palīdzēja palielināt Unibankas akciju kapitālu līdz 37 miljoniem latu, banka nekad vēl nav bijusi tik stipra kā šobrīd. Latvijas Unibankas Preiļu filiāle ir pateicīga saviem klientiem, kas palika uzticīgi savai bankai, neskatoties uz izplatīto dezinformāciju par to, ka Unibanka būtu bankrotējusi un Latvijas banka gatavojas to slēgt.

T.ELSTE

ZIŅAS

■ **Pirmdien uz Cirišu ezera ledus nolaidušies divi gulbji.** Kā «Novadniekam» stāstīja maksšķerņieks no Aglonas Antons Landzbergs, viņš sēdējis pie āļinga, kad izdzirdis sniega čaukstēšanu aizmugurē. Atskatījies un ieraudzījis divus sniegbaltus, skaistus gulbjus, kuri tuvojušies. Viņam līdzī bijis batons, to izbarojis putniem, kuri, kaut arī iešņācoties, tomēr labprāt barību pieņēmuši. Vēlāk tāpat kājām aizsoļojuši pie cita maksšķerņieka, kurš arī pacienājies ar baltmaizi. Putni, acīmredzot, sajutuši pavasarīgas ilgas pēc dzimtajiem ūdeņiem, taču tos, diemžēl vēl klāj ledus. Kā teica Antons Landzbergs, uz ezera ledus sega vēl bieza, tikai upe, kas savieno Aglonas un Ciriša ezerus, vietām jau bez ledus vāka.

■ **13. martā Jēkabpils rajona Salā notika reģiona vokālo ansambļu skate, kurā piedalījās arī dziedātāji no Preiļiem un Līvāniem.** Pirmajā ansambļu grupā, kurā vērtēja jauniešus solistus, mazās vokālās grupas, «Spurgaliņas» no Līvānu bērnu un jauniešu centra ieguva otro vietu.

Sieviešu vokālo ansambļu grupā Preiļu sieviešu vokālāis ansamblis ieguva vienu no otrajām vietām. Jaukto ansambļu grupā neatkarīgais vokālāis ansamblis no Preiļiem ierindoja trešajā vietā.

Bet vīru ansambļu grupā otrā vietā piešķirta vienīgajam šīs grupas pārstāvim — Preiļu vīru ansamblim.

■ **Skatuves runas konkursa «Zvirbulis '99» atlasē kārtā Rīgā Liga Kļavinska, Preiļu 1. pamatskolas 9. a klases audzēkne, iekļuva to astoņpadsmit Latvijas bērnu skaitā, ko izvirzīja pusfinālā.** Tas notika tajā pašā dienā, un atkal Liga bija desmit labāko skaitā, kas iekļuva finālā. Tas paredzēts 1. maijā Rīgā.

L.Rancāne

Rajona padome — rajona iedzīvotāju vērtējumam

Preiļu rajona padomes sociālās aprūpes nodaļā strādā divi darbinieki: vadītāja Juta Fadejeva un galvenais speciālists Uldis Eglītis.

Par nodaļas darbu informē Juta Fadejeva:

— Ir jāveic ļoti daudz un dažāda rakstura pienākumi. Koordinēju rajona iedzīvotāju ieviešanu sociālās aprūpes iestādēs, sagatavoju tam nepieciešamo dokumentāciju. 1998. gadā sociālās aprūpes iestādēs ievieoti 33 cilvēki, no viņiem 21 — Salenieku pansionātā, Aglonas lauku slimnīcā — deviņi, Kalupes pansionātā — trīs.

Noformēta dokumentācija invalidu pārvietošanās līdzekļu un sadzīves priekšmetu pasūtīšanai un nokārtota to atvešana uz rajonu. Pērn sociālās aprūpes nodaļa palīdzējusi sagādāt divus sviru ratus, piecus ielas, 30 istabas, četrus bērnu ratus, trīs ratus — krēslus, 14 tualetes krēslus ratus, desmit sēdekļus vannai, divas staigāšanas ierīces, trīs platformas, piecus pārus kruķu, vienu spieķi, riepas invalidu ratiem, desmit korsetes.

Veicu uzskaiti, iekārtoju personu lietas un apkopēju datus par rajona invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās un pienākas kompensācija braukšanai transporta līdzeklī. Pērn noformētas 55 invalidu lietas, par 41 invalidu saņemti pozitīvi slēdzieni. Līdz šī gada 1. janvārim rajonā uzskaitīti 240 invalīdi, kuriem pienākas transporta kompensācija.

Uzskaitu, iekārtoju personu lietas un apkopēju datus par Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem, kuriem pienākas komunālo izdevumu kompensācija 50 procentu apmērā. Pērnajā gadā uzskaitē bija 78 invalīdi. Sadarbojos ar organizācijām, kas sniedz ČAES avārijas seku likvidētājiem komunālos pakalpojumus.

Manos pienākumos ietilpst arī valsts budžeta līdzekļu tāmju sastādīšana valsts noteikto pabalsta veidu izmaksām, aprēķinu pamatojums. Šajā sakarībā tiek gatavotas mēneša, ceturksņu un gada atskaites. 1998. gadā faktiski izmaksāti 88 227 latu, tajā skaitā aizbildņiem par bērnu uzturēšanu — 39 429 latu, atbildība par aizbildņu pienākumu veikšanu — 30 151 latu, komunālo pakalpojumu izmaksu kompensācija ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem — 6131 latu, pabalsts invalīdiem ar pārvietošanās grūtībām transporta izdevumu kompensācijai — 12 516 latu.

Nodaļa veic higiēnas līdzekļu izdali rajona gulošajiem pieaugušajiem invalīdiem, vecuma pensionāriem un bērniem invalīdiem. Pērn šādu palīdzību saņēma 124 invalīdi par 1581 latu.

Konsultēju un sniezu metodisko palīdzību pašvaldību sociālajiem darbiniekiem, pagastu priekšsēdētājiem.

Sociālās aprūpes nodaļas kompetences ietvaros sagatavoju norādījumus, nosūtījumus, pieprasījumus un rīkojumus.

Savas kompetences ietvaros izskatu iesniegumus, sūdzības un sniegtu atbildes. Sagatavoju jautājumus izskatīšanai rajona padomes apvienotajai komiteju sēdei. Risīnu lietas, kas saistītas ar Salenieku pansionātu, kā arī kārtoju jautājumus par vecuma pensionāru un invalidu izmitināšanu Aglonas lauku slimnīcas rekonstrukcijas laikā.

● **Uldis Eglītis ir speciālists ar augstāko izglītību. Absolvējis Latvijas Lauksaimniecības universitāti. Strādājis lauksaimniecības konsultāciju dienestā, bet pēdējos četrus gadus — sociālās aprūpes nodaļā. Sociālā darbinieka zināšanas iegūtas semināros. Neprecējies.**

● **Juta Fadejeva ieguvusi augstāko ekonomisko izglītību un ilgus gadus darbs bijis saistīts ar lauksaimniecību. Kopš 1992. gada strādā sociālās aprūpes nodaļā, kopš 1994. gada ir tās vadītāja. Atbilstoša izglītība iegūta divgadīgos sociālo darbinieku cursos, kā arī cursos Zviedrijā. Precējusies, audzina divas meitas.**

Manos pienākumos ietilpa arī dokumentācijas sagatavošana un atskaites kopsavilkuma sastādīšana par pašvaldības uzņēmuma «Aglonas lauku slimnīca» otrās kārtas rekonstrukcijas darbu uzsākšanu un veikšanu, kā arī piedalīšanās valsts pieņemšanas komisijas darbā pēc remonta. Risināju jautājumus, kas saistīti ar projekta tāmju dokumentācijas izstrādi slimnīcas rekonstrukcijas trešajai kārtai.

Piedalījos revīzijā pašvaldības kopā ar sociālās palīdzības fonda nodaļas vadītāju. Organizēju Zviedrijas delegācijas vizīti Preiļu rajonā 1998. gadā no 24. līdz 28. oktobrim. Pārbaudīju pilsētu un pagastu pašvaldību iesniegtās gada atskaites, sagatavoju kopsavilkumu nodošanai sociālās palīdzības fondam. Sociālās palīdzības sfērā sadarbojos ar valsts institūcijām un nevalstiskajām organizācijām. Jau trešo gadu pēc kārtas nodaļa organizēja piedalīšanos republikas bērnu invalīdu sporta svētkos, kas notiek Ozolniekos. Esmu LR Sociālo darbinieku asociācijas locekle un piedalos tās sēdēs. Pērnajā gadā iesaistījāties laikraksta «Novadnieks» organizētajā Ziemassvētku akcijā, kā arī Ziemassvētkos un Liel dienās regulāri ar dāvanām apmeklētjam Aglonas lauku slimnīcas un Salenieku pansionāta iemītniekus.

Sociālās aprūpes nodaļas speciālists Uldis Eglītis:

— Pagājušajā gadā veikta trīs humānās palīdzības krāvu atmuitošana, izkraušana un sadale atbilstoši norādēm. No humānās palīdzības sūtījumiem visvairāk saņēma Aglonas lauku slimnīca, Preiļu un Līvānu slimnīcas, Salenieku pansionāts, kā arī visas rajona pašvaldības.

Kā sociālās aprūpes nodaļas pārstāvis piedalījos nevalstisko organizāciju rīkotajā seminārā Rušonas pagasta Zolvā un Tukumā. Piedalījos sabiedriskās organizācijas «Mūsmājas» pieredzes braucienā uz Nīderlandi. Tā mērķis bija pētīt sabiedrisko centru darbu, to lomu sabiedrības dzīves attīstībā un pilsoņu līdzdalību šajos procesos, kā arī pasākumu plānošanu.

Ikdienas darbi, kas jāveic nodaļā, ir: aizbildņu lietu uzskaitē, līdzekļu aprēķināšana, ceturksņu atskaišu gatavošana; pašvaldību ceturksņu un gada atskaites par sociālajai palīdzībai izlietotajiem līdzekļiem (kopsavilkums, konsultācijas). Atsevišķos gadījumos jāpārziņa nodaļas vadītājas funkcijas, lai pieņemtu apmeklētājus (jautājumi par pansionātiem, transporta kompensācijām, invalidu tehniku).

Arī grāmatvedības nodaļas vadītājas vietnieces **Annas Sunipas** darba pienākumos ietilpst daļa no sociālās aprūpes dienesta funkcijām. Anna Sunipa strādā saskaņā ar instrukciju «Par sociālās un otrā posma medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanu»:

— Kārtoju iesniegumu, ārsta izziņu ceļazīmju saņemšanai uzskaiti un klientu uzņemšanu rindā. Rūpējos, lai ceļazīmju pieprasījumi nokārtu Labklājības ministrijā.

1998. gadā rajona padomes sociālās aprūpes nodaļā tika iesniegti 37 iesniegumi par uzņemšanu rindā uz sanatorijām un rehabilitācijas centriem. Tajā skaitā uz veselības centru «Jaundubulti» saņemti 17 pieteikumi, uz sanatoriju «Jaunķemeri» — 17, uz sanatoriju «Dzin-tari» — viens, «Marienbāde» — viens, uz sociālās aprūpes centru «Ezerkrasti» — viens.

1998. gadā uz sanatorijām un rehabilitācijas centriem ir saņemtas piecdesmit uzturzīmes, tātad pieprasījumi pēc tām tiek nodrošināti. Jāpiebilst, ka ČAES avārijas seku likvidēšanas pirmās un otrās grupas invalīdi jānodrošina ar uzturzīmēm pēc viņu vēlēšanās katru gadu.

Neizpratni rada tas fakts, ka sociālās aprūpes centru «Ezerkrasti» (Rīgā) mūsu rajona iedzīvotāji ne sevišķi grib apmeklēt. Ir iespējams par 13,50 latiem «Ezerkrastos» atpūsties 30 dienas.

Gribētos dzirdēt rajona iedzīvotāju viedokli par medicīniskajiem rehabilitācijas pakalpojumiem veselības centros un sanatorijās.

Materiālu sagatavoja L.Rancāne J.Silicka foto

Ir tāds ciems — Umļekāns

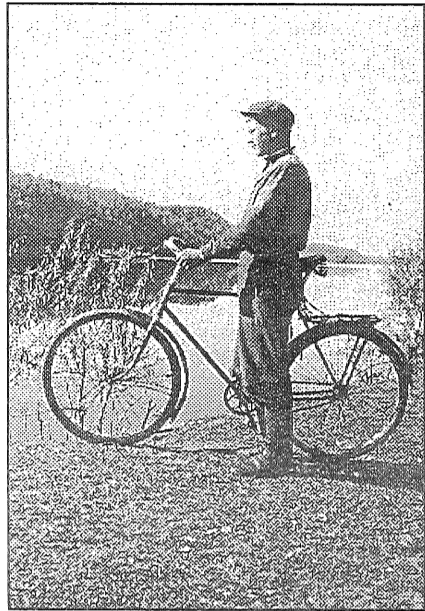
Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja izsludinātā akcija «Muzeja priekšmets — 1949. gada liecinieks» guvusi atsaucību rajona iedzīvotāju vidū. Par to liecina muzeja darbinieku savāktie materiāli: fotogrāfijas, vēstules, atmiņas, dažādi priekšmeti. Katrs no tiem glabā sevī kādu mirkli, kādu notikumu vai domu. Saliekot kopā kā mozaikas gabaliņus, veidojas pilnskanīgs attēls, kas stāsta par cilvēku dzīvi tur — Sibīrijā.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša «Novadnieka» rīcībā nodeva materiālus, ko muzejam iesniegusi Dzidra Preise, ilggadēja agronome, bet tagad pensionāre. Viņa uz muzeju atnesa savas mātes Lūcijas Preises 1987. gadā rakstītās atmiņas par izsūtījuma gadiem Amūras apgabala Zejas rajonā. Ielūkosimies arī mēs šajā atmiņu mozaikā.

Bet vispirms nedaudz faktu. Lūcija Preise dzimusi 1908. gadā. 1949. gada martā izvesta no Madonas rajona Liezeres pagasta «Andrēnu» mājām. Vīrs Jānis Arturs (dzimis 1907. gadā) jau 1945. gadā no jaunās varas bija «izpelnījies» toreiz tik bieži sastopamo 58. pantu, jo Latvijas laikā bija aizsargs. Dokumentos tā arī rakstīts, ka Lūcija Preise ar meitu un dēlu izvedama no Latvijas kā nacionālista ģimenes locekļi. Manta konfiscējama...

□ □ □

Nekur pasaulē un neviena tauta tā neligo kā Latvijā. Mēs līgosim te. Atnāk, atbrauc pie mums uz «bāzi». Sakuram ugunsкуру, Jāņugunis mirdz augstākā sopkā. Un atspīd pretim no citas sopkas. Aiz Algačana it kā dzirdama dziesma. Sirds iepukstas gaidās: viņi redz mūsu Jāņugunis, varbūt atnāks. Jāņunakti vi-

● 1956. gada septembris. Dainis Zejas krastā tieši pretī savai mājai. Velosipēds nopirkts par naudu, kas iegūta pārdodot paša audzēto teli un nepieciešams braukāšanai uz 20 kilometrus attālo vidusskolu Algačā.

sus gaida. Jāņunakti visur, kur deg uguns, var iet — ar dziesmu, ar «Līgo!». Visur gaida. Bet viņi ir tālu — Rubļevkā, Petropavlovkā. Un īsa ir Jāņunaktis...

Kādreiz lasīja pa radio: «Cik ceļš bij tāls un grūts, tas nostaiģāts un aizmirsis.» Nē, aizmirsis nav. Otreiz negribētu iet. Nav dzīves, ir tikai darbs. Jāiztur. Ar ticību, ka bērniem tā nebūs — tiem jātiec tālāk.

Skolā krievu grāmatā bija jālasa, Ivanu Careviču sakapā gabalos. Krauklis saliek kopā, sazāļo ar dzīvības ūdeni — viss saaug, ir atkal dzīvs. Esmu kā Ivans Carevičs. Līdz asinīm pārplisusi papēži. Vietējie teica nestaigāt bez apaviem. Bet mēs tā pieraduši — kā nokusa sniegs,

tā mēs basām kājām. Briegot «dvorā» pa dubļiem, kājām āda kā nažiem sagriezta. Dubļi sārmaini. Kājas apmetušās maziem augonišiem «su ņa n a g l ā m». Medpunktā teica, klimata maiņa. Var jau būt, bet, kad jābrien šie dubļi, neciešami sāp.

No rīta viss iet kā uz augšu — spēks, darbs. Pēcpusdienā — uz leju, uz nogurumu. Vakarā — nogurums ne darbs. Ja vajag, jādara. Ne dabīgi, bet ar pēdējo spēku. Kā noreibusi pāreju no vienas govīs pie otras. Dziedu klusi, lai nenāktu miegs, lai neaizmigtu. Aina klausās un prasa, kuru govī nākamo slauksi, tai es tuvāk, dziedī to dziesmu...

Man liekas, ceļgalos kaulu gali plāni kā olu čaulas. Pie lielāka svara iespīžas un sāp.

Saka, šai vietai, šai zemei tiks darīts pāri jums aizbraucot. Bet tai zemei, no kuras mēs atrauti, jau ir darīts pāri. Mēs neesam nedzīvi roboti, kur vajag un

● Umļekānā. Lūcija Preise ar gotiņu Margu, pašas izauklētu un ar knupīti izbarotu. Teliņa saņemta kā kolhoza prēmija par visu piedziemošu teļu saglabāšanu un izaudzēšanu līdz triju nedēļu vecumam.

kā vajag — tur novietot. Esam dzīvi cilvēki ar sirdi un dvēseli, mīlam savu Latviju. Ir sapnis atgriezties, sapnis — būt kopā atkal ar savu tautu. Pagaidām nav un nebūs tur labāk. Bet uz turieni skrien domas un skrietu paši, tā, kā naktstauriņi uz uguni. Mīļā dzimtene! Skolā mācīti dzejnieku vārdi. Nu tie izjusti, izsāpēti. Un tālumā īsti saprasti — sevi nesam Dzimteni Latvijā.

Umļekānā latviešu piemiņu vajadzētu atstāt. Granītā iegravēt. Bet te granīta nav. No agrākiem laikiem sauca: Darbiņa māja, Čalbačos — Tumša lauks. Māja paliek veca, vārds aizmirstas, lauks tiek saarts kopā ar citiem laukiem.

Palika desmit latviešu kapi — tie ar nolīdzināsies. Te neaug dzimtenes koki. Ja tādi būtu, iestādītu liepu, ozolu, kļavu — šalcot viņi stāstītu par Dzimteni. Un aizbraucot paliktu kā atmiņa par mums. Pirmie jau atlaisti mājās. Pēc septiņiem gadiem.

Tautas likteņvēji. Cilvēka likteņvēji. Tu, lai izdzīvotu, esi palicis par pakalpīgu sulaini, es — ar savu strādnieka lepnumu. Tas mans darbs, manā vietā neviens to nedarīs. Un neviena labvēlību nekad nepirkšu. Darbs ir svētki. Jā, viņa var būt iekšā ar visu savu būtību, ar visu sirdi. Un darīt, labi, skaisti.

Sulainis — tas jau tev asinīs no tēva. Lai dzīvotu un izdzīvotu, klanījies kungiem un bučoju roku. Bet manos senčos tālu to neatradīsi.

Liela daļa veco cilvēku nomira. Bērni vairāk izdzīvoja. Paauga un aizbrauca, bet lielai daļai traumētas dzīves. Dzied par Dzimteni — asaras birst. Man ar nevajag nekā, tikai Dzimteni. Te pat pēc nāves man nebūs miera — es tiekšos uz Dzimteni.

Vajadzētu būt tā, ka mūs visus kopā ved mājās. Es redzu ziediem rotātus ešelonus, preču vagonus. Mums nevajag pasažieru vagonu ērtību, tikai braukt atpakaļ uz Dzimteni. Bet, kuri brauc, paši pārķer biļetes. Kas atgriezušies un tiek savā mājā, maksā īri — tā viņi raksta atpakaļ.

Cilvēki šeit pa četriem gadiem jau pamocīti. Meža darbi, valsts aizņēmums, sējas plāns, valsts sagāde. Skrien apkārt pilnvarotie, sagādes aģenti, finansu aģenti, desmitnieki. Nevajadzīgas skriešanas un nelaikā. Bet darbs, ko vajadzētu darīt, stāv. Ja tie spēcīgie vīrieši, kas iet un dzen, paši strādātu, valstij daudz vairāk labuma būtu. Nosīt tikai garstāvokli.

(Turpinājums sekos.)
Sagatavoja L. Kirillova

«NOVADNIEKS» — LASĪTĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni 21759.

Jautājums. Kur Preiļos var iegādāties bērnu sēdeklišus un cik tie maksā?

Pēc «Novadnieka» rīcībā esošās informācijas ar bērnu sēdeklišu tirdzniecību Preiļos neviena firma vai veikals pagaidām nenodarbojas. Noskaidrojām, ka tuvāko nedēļu laikā sertificētus vācu firmas bērnu sēdeklišus sāks pārdot SIA «NO» autopreču veikalā, kas atrodas Preiļos Raiņa bulvārī 24. Vienīgā problēma — paredzamā sēdeklišu cena būšot ap 60 latiem. Veikalā varēšot nopirkt arī paliktņišus jau lielākiem bērniem, to cena — apmēram 9 lati. Veikalā solīja, ka tiklīdz sēdekliši būšot atvesti, pircējus par to informēšot.

Pagājušā gada novembrī Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļai vairākus mazbērnu sēdeklišus uzdāvināja firma «Formula» no Rīgas, kas nodarbojas ar auto rezerves daļu un citu ar automobiļiem saistītu mantu pārdošanu. Cerams, ka sameklējot telefongrāmatā šīs firmas koordinātes, jūs kaut ko uzzināšiet arī par bērnu sēdeklišiem. Atliek piebilst vienīgi to, ka vīriem, kuri izstrādāja un pieņēma jaunos ceļu satiksmes noteikumus, bērni, droši vien, sen jau izauguši un sēdekliši nav vajadzīgi. Kā gan citādi var saprast situāciju, kad no cilvēkiem tiks prasīts praktiski neiespējams.

Jautājums. Kāpēc Preiļos nav aptiekas, kura darbotos visu diennakti? Vismaz slimnīcas uzņemšanas nodaļā varētu parūpēties par to, lai nepieciešamības gadījumā cilvēki tur varētu nopirkt zāles.

Atbild Preiļu slimnīcas galvenais ārsts Jānis Anspoks.

— Varu teikt tikai to, ka likumdošana aizliedz slimnīcām tirgot zāles, tāpēc uzņemšanas nodaļā aptiekas nebūs. Taču par šo problēmu mēs domājam. Ideju par diennakts aptieku gan varētu atbalstīt arī kāda no daudzajām privātajām aptiekām.

Jautājums. Preiļos, Talsu ielā pretī policijai abās ceļa pusēs novietotas zīmes, ka apstāties aizliegts. Bet policisti tur liek savas personīgās mašīnas, piemēram, automašīna ar valsts numuru GF 18-79. Vai uz viņiem ceļu satiksmes noteikumi neatietas?

Atbild Preiļu rajona policijas nodaļas ceļu policijas priekšnieka vietnieks Jānis Sparāns.

— Ceļu satiksmes noteikumi vienādi attiecas uz visiem. Gribu paskaidrot, ka jau ir pasūtītas un tuvākajā laikā tiks uzstādītas papildzīmes «Izņemot policijas transportu». Lieta tāda, ka pie policijas nodaļas nav pietiekami daudz stāvvietu, lai mūsu darbinieki tur varētu izvietot savu transportu, arī personīgās automašīnas, kuras viņi izmanto darba uzdevumu veikšanai.

Zīmes, kas aizliedz apstāšanos un stāvēšanu uz Talsu ielas, darbojas no Daugavpils ielas līdz pat Raiņa bulvārim. Taču mašīnas bieži vien tur stāv un traucē satiksmi, arī sniega tīrīšanu un novākšanu.

Atbildes sagatavoja L. Kirillova

● Viena no retajām pirmskara fotogrāfijām. Lūcija (otrā no kreisās) kopā ar savu vīru Jāni Arturu, māti Bertu Zupāns un brāli Jāni.

● Ap 1953.-1954. gadu. Lūcija kopā ar meitu Dzidru un dēlu Daini svešumā.

Ar prasmī caur

Vēstures atblāzmas

Ugunsdzēsības dienests Latvijā bagāts kultūras un darba tradīcijām, sabiedrībā pazīstams ar ievērojamiem notikumiem un cilvēku biogrāfijām. No kāda veca kalendāra, kurš domāts nēsāšanai kabatā, satur daudz derīgas vispārējas informācijas un ir goda vietā Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Preiļu nodaļas albumā, zināms, ka Preiļos brīvprātīgā ugunsdzēsēju biedrība dibināta 1925. gadā, bet Līvānos — krietni agrāk: 1897. gadā. Diemžēl citu sīkāku ziņu trūkst.

Brašie ugunsdzēsēji ar spožajām ķiverēm un ūsainu brandmajoru ierindas priekšgalā bija nevien drosmīgi karotāji ar uguni, bet arī svētķū rīkotāji publikai — pūtēju orķestra ar saulē mirgojošām misiņā taurēm parādīšanās uz ielas sacēla kājās visus!

Pēckara gados ugunsdzēsēju komandas mājvieta Preiļos atradās Turgus laukumā pretī tagadējai autoostai. Līdz četrdesmito gadu vidum tās bruņojumā bija tikai sūknis ūdens ņemšanai no akas, ko darbināja četri vīri ar savu roku muskuļu spēku, ūdens muca uz riteņiem, kāpnes uz zirga piekabes, motorsūknis «Magirins», ko arī pārvadāja ar zirgu. Pirmā automašīna GAZ-AA parādījās 40. gadu beigās. Bortu sānos tai bija dēļu sēdekļi. Uz mašīnas nostiprināja motorsūknī «Magirins» un ugunsdzēsēju kāpnes.

Veidojas depo

1950. gadā sāka celt ugunsdzēsēju depo. Pēc desmit gadiem tas bija gatavs. 1952. gadā saņēma specializētu ugunsdzēsības automašīnu PMG-1, izgatavotu uz GAZ-MM bāzes, kura jau bija aprīkota ar ūdens sūknī un kāpnēm. Modernāka ugunsdzēsības automašīna uz GAZ-51 bāzes Preiļos parādījās 1957. gadā: PMG-6, tai bija gan ūdenssūknis, gan rezervuārs ar vienas tonnas ietilpību. Klāt nāca arī benzīna motorsūknis. 1959. gadā saņemts GAZ-63 visurgājējs.

Brīvprātīgajā ugunsdzēsēju komandā (BUK) algu saņēma priekšnieks un četri maiņu šoferi, pārējie strādāja bez atlīdzības. Depo bija uzstādīta sirēna, ko iedarbināja ugunsgrēka gadījumā. Tad šie brīvprātīgie skriešus ieradās un izbrauca uz notikuma vietu. Piecdesmitajos gados viņu bija 20-30 cilvēki. Lai ieinteresētu cilvēkus stāties BUK, rīkoja ugunsdzēsēju sporta sacensības, ugunsdzēsības tehnikas demonstrējumus, depo bija biljards un novuss, tur pastāvīgi apgrozījās cilvēki.

1967. gadā tika veikta ugunsdzēsēju dienesta reorganizācija, brīvprātīgo komandas rajonu centros nomainīja profesionālo ugunsdzēsēju daļas. Parāli izveidoja ugunsdrošības uzraudzības inspekcijas, kas nodarbojās ar profilaksi. Atsevišķi izveidojās brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības, kuras vadīja un koordinēja organizāciju, kolhozu, valsts saimniecību brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbu.

Jaunā statusā

Pirms trim gadiem likti pamati Ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (UGD), ugunsdzēsēju darbības sfēra paplašināta. Tagad ugunsdzēsēji glābj cilvēkus uz ūdeņiem jebkurā gadalaikā, ierodas autoavāriju vietās, piedalās dabas stihiju un katastrofu seku novēršanā un tamlīdzīgi. Par to viņi saņem pieklājīgu algu un pelnītā atpūta var doties jau no 50 gadu vecuma.

Vienmēr gatavībā

Pulkvežleitnants Edmunds Boreiko, tagadējais UGD nodaļas komandieris, par ugunsdzēsēju kļuva pēc armijas — bija sagādījis, ka arī tur dienēja ugunsdrošības apakšvienībā. Gādāja ne vien par militāru objektu saglabāšanu, bet

Ugunsnelaimes un zaudējumi

	1996	1997	1998
Ugunsgrēki	117	108	100
lemesli:			
metināšana	1	1	1
krāšņu, dūmvadu bojājumi	8	11	7
ļauņprātīga dedzināšana	6	7	10
bērnu draiskulība ar uguni	8	5	8
neuzmanīga rīkošanās ar uguni	18	25	13
krāšņu pārkurināšana	12	17	20
zāles dedzināšana	22	6	15
neuzmanīga smēķēšana	10	4	2
elektroinstalācijas			
issavienojumi	24	22	11
citi	8	10	13
Gājuši bojā cilvēki	—	4	2
Materiālie zaudējumi Ls	26655	29880	29565

● VUGD nodaļas komandieris Edmunds Boreiko.

● A.Urča (pirmais no kreisās) komanda gatava doties izsaukumā: šoferi Artūrs Malnačs un Vitālijs Verze, kaujinieki Ēriks Pastars un Andrejs Nikiforovs.

bieži palīdzēja arī civilajiem iedzīvotājiem. Atceroties ierašanos Preiļos 1983. gadā, pie kārtības pieradušais un izdarīgais jaunietis, kura vecāku mājas netāla jā Aglonā, bijis pārsteigts, ka šajā dienestā var justies tik bezatbildīgi. 1989. gadā Edmunds uzņēma priekšnieka amatu.

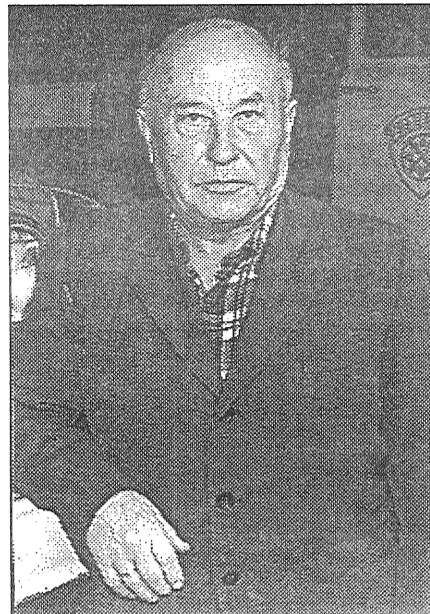
Dežurējošajai komandai pēc normatīviem, saņemot signālu par aizdegšanos, depo ar mašīnu jāatstāj pēc 45 sekundēm, bet viņi spēj arī ātrāk. Par to pārliecinājāmies, gatavojot šo atvērumu. Redakcijas fotogrāfs nepaspēja palūgt papozēt dispečeri Ludmilu Trifonovu, kad vīri pēc komandas jau bija saģērbušies savos speciālajos darba tērpos un ar mašīnu atradās uz laukuma depo priekšā, kur nodaļas komandieris Aivars Určs ziņoja par gatavību saņemt uzdevumu...

«Vēl tikai debesis nekontrolējam»

Tā par savu darbības lauku, kas ap-

tver virszemi un ūdeņus, jokodamies teica Edmunds Boreiko. Viņš pastāstīja, ka no pagājušā gada jūlija dienesta vieta oficiāli saucas par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Preiļu nodaļu. Tas saistīts ar likuma par civilo aizsardzību pieņemšanu, kurā vēl vairāk paplašinātas ugunsdzēsēju funkcijas. Izveidota operatīva komisija ārkārtas situācijām, kuru vada rajona padomes priekšsēdētājs A.Soldāns. E.Boreiko ir viņa vietnieks, sekretārs — A.Greivulis, kurš civilās aizsardzības jomā strādā rajona padomē.

Kad ierados Preiļos, — stāsta E.Boreiko, — mūsu vienīgais darbs bija lokalizēt un nozēst ugunsgrēku. Tagad jāierodas pēc ikviena izsaukuma — vai maksājamie ielūzīs ledū, vai Jēkabpilī sākušies plūdi. Starp citu, preliešiem jau zināma vieta un rīcības programma, ja plūdi patiešām apdraudēs šo pilsētu. Esam valsts VUGD sistēmā un mums

● Ugunsdzēsības dienesta veterāns Pēteris Malnačs (Artūrs ir viņa dēls).

● Cietušā atbrīvošana no avarējušās automašīnas.

● Dispečere Ludmila Trifonova.

nelaimju gadījumos glābšanā jāpiedalās jebkurā Latvijas malā. Ir attiecīgs ekipējums un aprīkojums.

Braucam palīgā arī tad, ja cilvēks nevar tikt savā dzīvoklī, ja viņam ar ūdeni applūdis pagrabs vai notikusi vēl kāda nelaime. Par izsaukumu nav jāmaksā, bet arī jokoties ar valsts dienestu nevar. Piemēram, izsaukt, lai izvilktu grāvi ieslidējušu auto.

Esot bijuši arī kuriozi gadījumi — pērn trīs reizes lūgta palīdzība aizgādāt uz morgu līķi. Tas tomēr nav UGD kompetencē. Atbildīgie darbinieki tiesīgi administratīvi sodīt par apzinātiem pārkāpumiem, piemēram, nodaļas priekšnieks var sodīt līdz 100 latiem, inspektors — 70, departamenta priekšnieks — 150. Lai arī krietni mazāk papīra tiek tērēts protokolu sastādīšanai kā padomju laikos, tomēr gadā to jāuzrakstot kādus trīsdesmit vai piecdesmit.

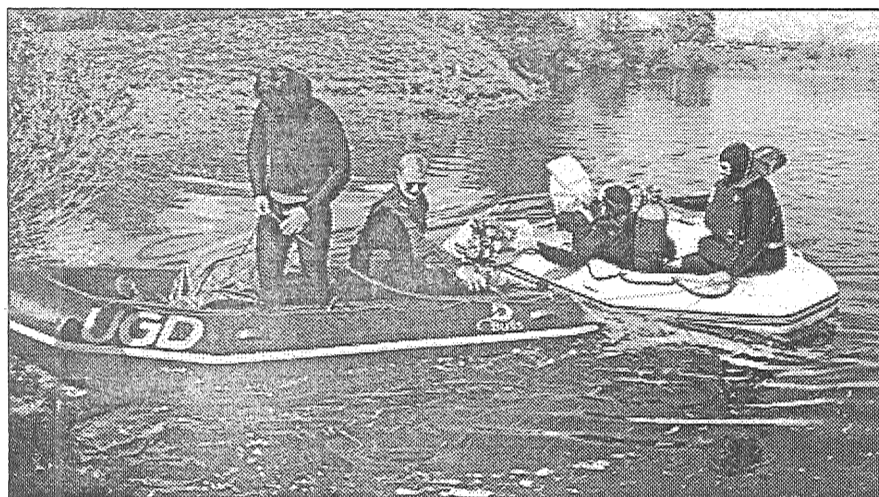
uguni un ūdeni

● Ūdens ņemšana no ielas hidranta.

● Lai uzliktu saspīestā gaisa aparātu SV-2, vajadzīga komandas biedra palīdzība (saspīestā gaisa aparātu un maskas uzliek, ejot strādāt dūmos, arī zem ūdens).

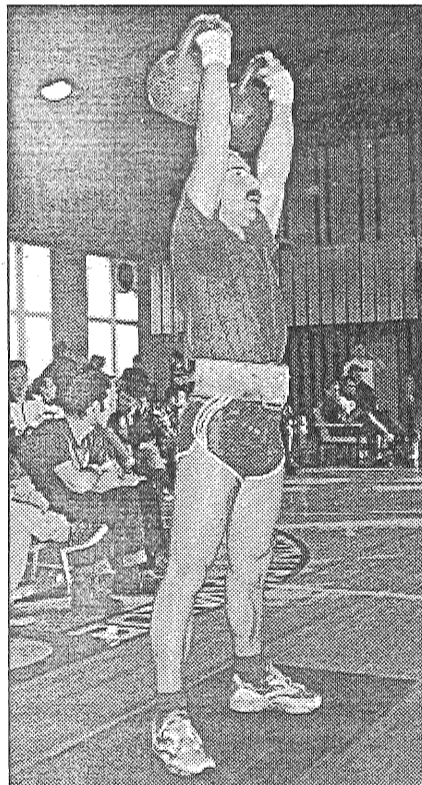
● Mācības vasarā.

● Degošas automašīnas dzēšana.

● Šādā ekipājumā viņi dodas divkaujā ar liesmām un dūmiem.

● Stiprākais vīrs nodaļā — Aivars Určs.

● Akvalangisti demonstrē paņēmienus ledū ielūzušu cilvēku glābšanā.

Materiālais nodrošinājums

VUGD Preiļu nodaļā visiem ir kaujas tērpi. Līdzekļu trūkst parādes formām, tādas pagaidām ir tikai virsniekiem. Ir seši hidrokostīmi darbam uz ledus un ūdenī, akvalangi, kuros izmantots saspīests gaiss. Nodaļas pārstāvji bijuši vieni no pirmajiem republikā, kas sagatavoja darbam ūdenslidētus. Divus kostīmus uzdevināja Rīgas Jūras centrs, kur mācījās arī ūdenslidētāji. Nodaļai ir divas piepūšamās laivas ar 400 kilogrammu kravas celstspēju (četriem cilvēkiem), tās apgādātas ar jaudīgiem motoriem, ir kuteris ar 60 ZS dzinēju, kuru var aiztransportēt uz jebkuru ūdenstilpni. Līvānos ir «Progress» laiva. Nodaļa pateicīga rajona padomei, kas palīdzējusi šo aprīkojumu iegādāties.

Līvānos ir Preiļu UGD nodaļas postenis. Tur strādā divas kaujas mašīnas. Pēdējo desmit gadu laikā, pateicoties ugunsdzēsēju operatīvitātei un rīcības saskaņotībai, pilsētā neviena celtnē nav nodegusi. Ugunsdzēsēji paspēj ierasties laikā un veikt savu darbu. Grūtāk ir nokļūt līdz rajona nomalēm, kur nav pat

ceļu. Turklāt par ugunsgrēku VUGD nodaļas dispečeris bieži saņem ziņu ar nokavēšanos — daudz laika cilvēki zaudē, kamēr nokļūst līdz tālrunim. Gadās, ka glābēji ierodas tad, kad glābt neko vairs nav iespējams.

Autoavārijās izmanto gan metālu griešanai pielāgotu motorzāģi, gan arī atslēdznieku instrumentus. Zāģi ir novecojusi tehnika, jo saņem lielu troksni un vēl vairāk šokē cietušo. Ārzemēs pielieto bezkaņas instrumentus, turklāt diskzāģis rada dzirksteles un var aizdegties auto, ja gadījies benzīna noplūde.

Trūkst līdzekļu

E.Boreiko turpināja: — Lai gan tiek uzskatīts, ka darbojas arī Brīvprātīgā ugunsdzēsības biedrība, taču tai nav tehnikas un ar visu jātiek galā mums. Viņiem nav ne cilvēku, ne arī līdzekļu. No

ugunsdrošības viedokļa tas ir slikti. Mēs kā valsts organizācija, savukārt, tērējam tos līdzekļus, kas piešķirti Iekšlietu ministrijas budžetā. Stāti nokomplektēti, pieņemti darbā VUGD nedrīkst bez īpašas departamenta pavēles nabadzīgo līdzekļu dēļ. Vajadzīgs ēkas remonts — tam arī trūkst naudas. Līdzīga situācija arī Līvānos. Visam departamentam remontiem atvēlēti tikai 80 000 latu, bet daļu un posteņu valstī vairāk nekā simts.

Noteicošā ir prasme

Līvānos un Preiļos uz katru ugunsgrēku izbrauc divas mašīnas, rezervuāru ietilpība ir līdz četrām tonnām ūdens, tā pietiek četrām piecām minūtēm. Tiesa, VUGD ugunsdzēsējiem tagad ir vieglāk, jo nav vairs tādu lielu objektu laukos kā lopkopības fermas, mehāniskās darbnīcas un tamlīdzīgi. Privātajos īpašumos celtnes nelielas. Dzēšot aizdegšanos dzīvoklī vai kādā darba vietā, vīri iespējami saudzīgāk izturas pret iedzīvi un iekārtu, lai neappludinātu citus dzīvokļus daudzstāvu

namos. Vārdus sakot, lai zaudējumi ir minimāli gan no ugunsgrēka, gan dzēsējiem. Tehnika kļuvusi racionālāka un efektīvāka, piemēram, šļūteņu diametrs samazināts līdz 38 milimetriem, stobri apgādāti ar regulējamiem krāniem.

No «vecajiem kadriem» VUGD palicis maz, strādā jaunie — zinošāki, fiziski sagatavotāki cilvēki. Izveidojies stabils kolektīvs ar normālām dienesta attiecībām. Pretendenti uz darbu sešus mēnešus ir kandidātu kārtā, tad kārtu ieskaites teipat, pēc tam Rīgas Ugunsdzēsības skolā un saņem oficiālu dokumentu par ieskaitīšanu dienestā. Kandidātam jau jābūt ar kādu specialitāti — virpotāja, atslēdznieka, elektriķa un tamlīdzīgi.

Par labu darbu un sakarā ar ugunsdzēsēju svētkiem E.Boreiko pagājušajā gadā apbalvots ar personīgo ieroci un gada beigās viņam piešķirta pulkvežleitnanta dienesta pakāpe.

A.Rancāns
Jāņa Silicka («Novadnieks») un
Edmunda Boreiko foto

Kam pieder Rušonas ezera zivis?

**Daugavpils Reģionālajai
vides pārvaldei
Preiļu rajona padomei
Preiļu rajona laikrakstam
«Novadnieks»
Laikrakstam
«Lauku Avīze»
Rušonas ezera
makšķerņu un dabas
draugu atklātā vēstule**

Rušonas ezers ir plaši pazīstams ne tikai Preiļu rajona makšķerņu un atpūtnieku vidū, uz šo, mūsu novada lielāko un skaistāko ezeru ar daudzajām salām, kuru vidū ir arī valsts nozīmes aizsargājami objekti, brauc atpūsties un makšķērēt cilvēki no Daugavpils un Rēzeknes, arī no mūsu galvaspilsētas Rīgas. Līdz šim uz ezera ledus bija redzamas lielākas un mazākas zemledus makšķerņu grupas, brauca pat organizēti ar autobusiem, jo makšķerņi varēja cerēt uz Rušonas ezera dāsnību. Bet...

Ar «cienījamās» Rušonas pagasta pagasta palīdzību tika noorganizēta zvejas brigāde ar ļaudju ezera vadu zemledus zivju smelšanai ar visurģājēju automašīnu un traktor. Sākās lielā totālā Rušonas ezera dzelmju iemitnieču

«arestēšana». Mēģinājumi «vadot» vasaras mēnešos mūsu «zivkopjiem» gaidītos rezultātus nedeva, jo vasarā lielākais vairums zivju «ganās» pa visu lielā ezera teritoriju. Tika pielikti visi spēki ziemas zemledus «vadošanai».

Ziema ir tāds periods zemledus iemitnieču dzīvē, kad viņas pēc vasaras un rudens lielās barošanās pa sēklišiem, licīšiem, mieldrājējiem, niedrājiem, sāk lasīties lielās baros un meklē ezera dziļākās bedres, lai mierīgi varētu sagaidīt saulaino pavasari un simtiem miljonu ikru tiks iznēsti, lai dotu lielajam ezeram atkal jaunus un spēcīgus mazulus.

Tiesi zivju lasīšanas baros gaida vīri ar «vadu», jeb «zivkopji». Dziļumiņi tiek profesionāli iežogoti un paliek tikai tehnikas un ķeseles jautājums. Ir aculiecinieki, ka vienā tādā bedrītē izsmēļ līdz vienai tonnai zandartu mammu un papu. Lielās zandartu mammas, 3-9 kg svarā, ar daudz miljoniem ikru, žaunas čāpstinot, atvadās no mīļās Rušoniņas, jo atmodisies tās jau Rīgas centrāltirgus paviljonā. Tas pats notiek arī ar citām vērtīgajām zivju sugām.

Gribētos uzdot jautājumu galvenajam Rušonas ezera «zivkopim» A.Soldāna kungam, pie kura bāzējas šī motorizētā «vada» brigāde: vai viņš ir iedomājies, kā

dā veidā un kad šīs lielās zandartu mammas ir nokļuvas lielajā Rušonā? Tas notika senajos padomju laikos, kad viņas mazas maziņas atveda speciālos celofāna maisos, vai mazliet lielākas atveda ar speciālām zivju pārvadāšanas mašīnām uz smilšaino Rušonas krastu, kur viņas vienmēr sagaidīja un ielaižamo daudzumu pārskaitīja visiem malu zvejniekiem labi pazīstamais tā laika zivju inspektors K.A.Kišle. Tiesi ar viņa gādību zandartu mammas ir līdz šai dienai tik lielas un ikriem pilnas uzaugušas. Viņas un citu zivju sugu pārstāvi līdz tikai vienu: «Cienījamais «zivkopi» jeb deputāt A.Soldāna kungs, esi arī Tu tikpat zēlīgs kā bijušie zivju inspektori K.A.Kišle un A.Ivanovs, kuri palīdzēja mums uzaugt lielajā ezerā tik lielām, ka mēs tagad varam pašas audzēt savus mazulus. Tie par bargu naudu nav jāieperk zivju audzētāvās (neesam mēs tik bagāti) un atkal jātransportē uz mīlo Rušonu».

Kādreiz Rušonas mazos plaudīšus veda ziemā dzīvus uz Ķeguma elektrostacijas ūdenskrātuvi, kur tie iekļuva labā barības bāzē un ātri izauga par lielām Daugavas brekšiem (veci Ķeguma zvejnieki zina stāstīt, ka Rušonas zilais «podleš-čāks» izaugot pat līdz 10 kg). Ko tagad dara mūsu cienījamais «zivkopi»? Pašreiz tonnām mazo

plaudīšu tiek izsmēlts no Rušonas, tirgotāji viņus neņem, jo pat par 20 santimetriem neviens negrib tos tik mazus un asakainus pirkēt, viņu turpmākais liktenis nav zināms. Tagad mūsu lielā zemledus makšķerņu saime ir palikusi pat bez šī mazo plaudīšu loma. Kā rakstīja Daugavpils makšķerņu avīze «Клуб» «По Рушоне во всю «гуляют» невод и ехотъ туда на зимнюю рыбалку нет никакого смысла».

Pēdējās zemledus brīvēbā palikušās zandartu mammas laiž gaisa burbulišus un sauc cienījamu «zivkopi» apžēloties, tās saņēmušas ziņu no kaimiņiem Rēzeknes pusē, tur it kā esot tādas kā zivju ziemošanas bedres, kuras sargā likums. Kaut varētu uz ziemeļiem aizpeldēt uz turieni, bet pavasari atkal atpakaļ uz dzimto Rušonu, lai te dotu pēcnācējus. Rēzeknes pusē laikam tomēr zivkopība ir spēcīgāka un viņi var atļauties tādu liegumu kā «ziemošanas bedres».

Rušonas dzelmju iemitnieces un lielā makšķerņu saime lūdz un sauc pēc palīdzības! Rušonai obligāti vajadzīgas «ziemošanas bedres», lai dziļumā varētu mierīgi sagaidīt pavasari ezera iemitnieces. Sekojošie aptaujāto makšķerņu paraksti liecina par rūpnieciskās zvejas lieguma nepieciešamību uz Rušonas ezera Preiļu rajona teritorijā.

rīga līdz 1999. gada 31. decembrim.

Ceturktkārt. A.Soldāna organizētā brigāde veic atsevišķu zivju sugu nozvejas uzskaiti zvejas žurnālā. Tā 1998. gada decembrī ezerā nozvejota 3,1 tona zivju (t. sk. 706 kg zandartu, 80 kg asaru, 77 kg līdaku, pārējo kopējās nozvejas masu sastāda mazie, vidējie un lielie brekši). 1999. gada janvārī un martā brigāde ar vadu nezvejo, bet februārī tika izvejoti 1944 kilogrami zivju (t. sk. 407 kg — zandartu, 67 kg asaru, 22 kg raudu, 53 kg līdaku, pārējo masu sastāda brekši).

Nosaucot visu iepriekš minēto var secināt, ka A.Soldāna brigāde zveju Rušonas ezerā veic likumīgi un zveja valsts ezerā ir biznesa, ar kuru ir atļauts nodarboties. Arī Rušonas ezera apsaimniekošanas noteikumos ir norādīts, ka zivju krājumi ir pietiekoši, lai paplašinātu makšķerņu iespējas atpūsties brīvā dabā un uzlabotu savu finansiālo stāvokli.

Jā, no vienas puses var teikt, ka valsts realizē zvejas licences par simbolisku maksu, kas absolūti neatbilst zvejnieku izmantotajiem resursiem. Bet no otras puses — ir arī milzīga makšķerņu armija, kas lielākoties ir pilnīgi neorganizēta un nevadāma. Kā liecina aptuvena statistika, valstī ir 100-120 tūkstoši makšķerņu. Ja pieņemam, ka katrs zvejnieks gadā noķer tikai 5 kg zivju, tad vienkārša aritmētika — makšķerņi izvelk vismaz 500-600 tonnu zivju. Iekšējos ūdeņos rūpnieciski nozvejoto zivju svars gadā (pēc statistikas) ir daudz mazāks.

Rušonas ezers ir publisks ezers, kur zvejojot drīkst jebkura fiziska un juridiska persona saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem un zvejniecības likumu bez ierobežojumiem. Ja kāds vēlas zvejojot ar tīklu, murdu, tad pēc atļaujas gan jāgriežas pagasta padomē.

Uzraudzību un zivju resursu aizsardzību veic Vides valsts inspekcija un reģionālās vides pārvaldes.

T.Elste

**POLICIJAS
ZIŅAS
(1. — 8. marts)**

■ 1.martā konstatēts, ka Jānis R. Pelēcos, Liepu ielā 8 nelikumīgi glabājis medību bisi. Ierosināta krimināllietas.

■ 1. martā Rušonas pagasta Šnitki- no aizdegās dzīvojamā māja, kas pieder Genādijam B. Ugunsnelaimes iemesls — neuzmanīga smēķēšana alkohola reibumā. Pats Genādijš B. ugunsgrēkā gāja bojā. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 1. martā konstatēts, ka no neapdzīvotas mājas Stabulnieku pagasta Bojāros pazudušas dažādas mantas. Ierosināta krimināllietas.

■ 2. martā Līvānos, Lāčplēša ielā 27 jauniešu kompānija ar skaļu uzvedību traucēja apkārtnējo iedzīvotāju naktsmiera. Sastādīti administratīvais protokoli.

■ 2. martā Līvānos sastādīts administratīvais protokols par to, ka Skaidrīte M., kura dzīvo Rīgas ielā 8a, nepilda bērna audzināšanas pienākumus.

■ 2. martā Jānis P. sarīkoja ģimenes skandālu Saunas pagasta Kalmadrūvās. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 3. martā M. sarīkoja ģimenes skandālu Saunas pagasta Priekuļos. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 3. martā Aizkalnes pagasta Maza- jos Šņepstos Jānim K. pazuda zirgs. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 4. martā Līvānos, Saules ielā 12 mājas pagrābtelpā aizdegās atkritumi. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 4. martā konstatēts, ka no kioska nr. 4 Līvānos, Rīgas ielā 37a pazudušas preces. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 4. martā konstatēts, ka no Ludviga V. pagrāba Preiļos, Liepu ielā 7 pazudis velosipēds. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 5. martā Rožupes pagasta Vilmiņiešos aizdegās Zojai C. piederošā dzīvojamā māja. Ugunsgrēkā gāja bojā Izidors C. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 5. martā automašīnas M-412 vadītājs Ivans J. alkohola reibumā netika galā ar transportlīdzekļa vadību Līvānos uz Saules ielas un iebrauca grāvī. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 6. martā ceļa Viļāni — Preiļi 17. kilometrā Jānis M. ar zirga pajūgu iebrauca pretējā joslā un izraisīja ceļu satiksmes negadījumu ar automašīnu Ford Scorpio, kuru vadīja Jevgēnijs G. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 6. martā Vladimirs L. sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Daugavpils ielā 70. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 7. martā Ivars P. izdarīja huligāniskas darbības Saunas pagasta Priekuļos. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 7. martā Līvānu iedzīvotājs Vladislavs P. uz ceļa Stari — Līvāni pārkāpa ieroču pārvadāšanas noteikumus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 7. martā Voldemārs V. Stabulnieku pagasta Dižkalnos izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 7. martā Rožupes pagasta Starēs Māris L. veda 12 kubikmetrus kokmateriālu bez attiecīgajiem dokumentiem. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 7. martā Silajāņos, Kalnu ielā 1 notika ugunsgrēks, kura rezultātā gāja bojā Nikolajs K. Lietas apstākļi tiek noskaidroti. Nedeļas laikā rajonā tas bija jau trešais gadījums, kad ugunsgrēkā iet bojā cilvēks.

Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Ņemot 170 zvejnieku parakstīto atklāto vēstuli, «Novadnieks» centās noskaidrot, kam tad īsti pieder Rušonas ezera zivis. Pirmais, kas tika izpētīts šajā sakarā, ir «Zvejas likums», kas pieņemts 1995. gada 12. aprīlī. Šī likuma 3. pantā teikts:

— zivju resursi Latvijas Republikas iekšējos ūdeņos un teritoriālajos ūdeņos ir valsts īpašums.

7. pants nosaka zvejas tiesību nodošanu:

1. Zivsaimniecības pārvalde MK noteiktajā kārtībā var nodot pašvaldībai valstij piederošās zvejas tiesības ūdeņos, kur zivju resursus pārziņa attiecīgā pašvaldība.

2. Valsts pašvaldību institūcijas, kurām ir zvejas tiesības, MK noteiktā kārtībā tās var nodot (iznomāt) citām juridiskajām un fiziskajām personām.

11. pants nosaka rūpniecisko zveju:

1. Tiesības nodarboties ar rūpniecisko zveju LR ūdeņos (ja rūpnieciskā zveja tajos ir atļauta) juridiskās un fiziskās personas iegūst, pamatojoties uz zvejas tiesību nomas līgumu ar šo ūdeņu zivju resursu pārziņātāju un saņemot zvejas atļauju (licenci) VAI noslēdzot zvejas tiesību nomas līgumu, ja zveja veikta saskaņā ar MK noteikumiem par licencēto rūpniecisko zveju.

2. Priekšroka saņemot zvejas atļauju (licenci) ir attiecīgās pašvaldības zvejnieku kooperatīvajām sabiedrībām, vietējām un citām uzņēmējdarbībām, kuru darbība ir saistīta ar zveju un zivju pārstrādi, kā arī attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem, kas nodarbojas ar individuālo zveju (individuālo darbu) un iepriekšējā laikposmā nav izdarījuši zveju regulējošo normu pārkāpumus.

4. Kopējais pieļaujama nozvejas apjoms LR iekšējos ūdeņos tiek noteikts saskaņā ar zinātniski pamatotām rekomendācijām.

5. Kopējais pieļaujama zvejas rīku skaits un to veidi tiek noteikti, ņemot vērā noteikto nozvejas apjomu.

Dokuments, kas nosaka nozvejas apjomu Rušonas ezerā, ir Lat-

vijas Zivsaimniecības pētniecības institūta izstrādātie «**Rušonas ezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi**». Šo dokumentu ir parakstījis institūta direktors M. Vītiņš un tas ir saskaņots ar Rušonas pagasta padomi, Feimaņu pagasta padomi, Daugavpils Reģionālās vides pārvaldi un Rēzeknes reģionālo vides pārvaldi 1998. gada 8. decembrī un apstiprināts LR ZM Valsts zivsaimniecības pārvaldē 1998. gada 23. decembrī.

1. Noteikumu 4. pantā ir informācija par ezera līdzšinējo zivsaimniecisko izmantošanu: Rušonas ezerā zveja ar rūpnieciskiem rīkiem notikusi arī pirms 1941. gada. Pēc kara veikta valsts zveja, izmantojot vadu, tīklus un murdus. No 1946. gada līdz 1989. gadam to veica valsts zivsaimniecība, galvenokārt izmantojot vadu. Ezers apzvejots regulāri no 1946. gada līdz 1997. gadam. No 1971. gada līdz 1989. gadam Rušonas ezers bija nodots lietošanā valsts zivsaimniecībai «Nagļi». Deviņdesmitajos gados ezera apzvejo individuālie zvejnieki.

Četrdesmitajos gados nozveja svārstījies no 27,6 t līdz 35,1 t (vidēji — 31,3 t) gadā vai 14,3 kg no hektāra. Piecdesmitajos gados statistiskā nozveja bijusi ievērojami zemāka un svārstījies no 11,6 t līdz 23,3 t (vidēji — 17,7 t) gadā ar vidējo produktivitāti 8,0 kg/ha, un līdzīgi arī sešdesmitajos gados — no 8,9 t līdz 36,4 t (vidēji — 22,2 t) gadā vai 10,0 kg/ha, septiņdesmitajos gados — no 1,5 t līdz 34,0 t (vidēji — 17,1 t) gadā vai 7,7 kg/ha, un astoņdesmitajos gados — no 5,2 t līdz 46,7 t (vidēji — 21,9 t) gadā vai 9,9 kg/ha. Deviņdesmitajos gados tā ievērojami samazinājusies — svārstības no 0,4 t līdz 22,9 t (vidēji — 8,7) gadā vai 3,9 kg/ha. Nozvejas svārstības galvenokārt skaidrojamas ar zvejas intensitātes mainīgumu.

2. Noteikumu 6. pantā — iespējamā ezera zivsaimnieciskā izmantošana 1. punktā norādīta dabisko zivju krājumu izmantošana: tiek zvejotas un makšķerētas zivis, izmantojot to pašatžošanu. Zivju ielaišana netiek veikta. Nozve-

jas pamatmasu veido plauži un raudas. Ezera ikgadējā potenciālā kopnozveja, ieskaitot makšķerņu un maluzvejnieku lomus, izmantojot visu galveno «rūpniecisko» zivju sugu krājumus, varētu būt ap 40 kg/ha, kas pie ezera laukuma 2209 ha būs ap 88 t gadā, no kurām: plauži — ap 30 t, raudas — 11 t, asari — ap 8 t un pārējo sugu zivis kopā — ap 39 t. Šādas intensīvas plaužu un raudu zvejas gadījumā, palielināsies to augšanas temps un vidējie izmēri lomos.

Par rūpniecisko zveju noteikumu 7. pantā norādīts sekojošais: zivju zveja veicama, ievērojot rūpnieciskās zvejas noteikumus iekšējos ūdeņos.

Rušonas ezerā katru gadu tiek noteikts zvejas rīku limits:

● 1998. gadam noteiktais tīklu limits — 10545 m. Katrus 30 m no tīklu kopgaruma var aizstāt ar 1 murdu — tātad kopumā lietot līdz 352 murdēm, proporcionāli samazinot tīklu limitu. Tīklu limita izmaiņas veic Zemkopības ministrijas Valsts zivsaimniecības pārvalde;

● ezerā var zvejojot ar vadu, bet ievērojot, ka kopnozveja (ieskaitot citu rūpniecisko zvejas rīku nozveju un nerēķinot zušu nozveju) nedrīkst pārsniegt 40 kg/ha vai 88 t gadā pie ezera platības 2009 ha.

Tik tālu ar likumīgo rūpnieciskās zvejas pusi. Kā to ir ievērojis Arvids Soldāns, tika pārbaudīts.

Pirmkārt. Rušonas ezera zivju resursus pārziņa Rušonas pagasta padome. To paredz vienošanās protokols, kurš noslēgts starp Rušonas pagastu un Zemkopības ministrijas Valsts zivsaimniecības pārvaldi 1996. gada 19. martā.

Otkārt. A.Soldāna z/s «Silmalas» ir izdota speciāla atļauja (licence), kas dod tiesības nodarboties ar zvejniecības uzņēmējdarbību līdz 2004. gada 20. janvārim.

Treškārt. A.Soldāna z/s «Silmalas» ir izdota Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Daugavpils Reģionālās vides pārvaldes licence zivju īgevei ar vadu, kur norādīts, ka zvejā piedalās zvejnieku brigāde. Licence de-

Rožupes pamatskolā

Ceļā uz modernu skolu

Rožupes pamatskola, kā informēja tās direktore Aļoņa Rimicāne, savā darbībā vadās pēc attīstības plāna «Rožupes pamatskola ceļā uz demokrātisku un mūsdienīgi modernu skolu laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam». Tajā paredzētas vairākas svarīgas attīstības līnijas: «Zinātnes ieviešana skolvadībā. Jaunas pieejas mācību satura īstenošanā. Izglītības datorizācija. Skolas mūsdienīgs tehniskais aprīkojums. Interneta tīkls. Atvērta skola sabiedrībai. Skolēna orientācija mūžizglītībai un darbam mainīgajos sociāli ekonomiskajos apstākļos.»

Šajā mācību gadā akcents patiešām vairāk likts uz sabiedrībai atvērtu skolu, uz sadarbību ar vecākiem, jo, pēc direktora domām, šajā jomā daudz nepadarīta, un pēdējā laikā abas puses mazliet attālinājušās. Tagad aktīvi darbojas skolas padome, ko vada Valija Vaivode. Ļoti rosīgi tajā strādā arī cits vecāku pārstāvis — Zigfrīds Ancāns. Viņš daudz palīdzēja skolas remontā gan ar materiāliem, gan norīkojot sava uzņēmuma darbiniekus skolas darbos.

Skolas dzīvībai izjūtam arī skolēnu pašpārvaldes — padomes darbs, ko vada Līga Pastare. Padome apzina skolēnu vēlnes par to, kādu vēlas redzēt skolu un dara tās zināmas administrācijai, kura tās cenšas ņemt vērā. Skolā tiek izdota sava avīze. Pērn tā saucās «Ezītis miglā», bet šogad tā ir «Skola...» Regulāri tiek izdots arī informatīvais biļetens, kurš nonāk arī visās skolēnu ģimenēs, jo ir domāts gan vecākiem, gan bērniem.

Projektu nedēļa

Ar plašu prezentāciju noslēdzās projektu nedēļa skolā. Pagājušajā mācību gadā visa skola veidoja kopīgu projektu, bet šogad katrā klasē vēlējās darīt kaut ko citu. Tēmas bija visdažādākas. Piemēram 6. klase izstrādāja darbu «Klases remonta tēma», un dažs varbūt pirmoreiz aizdomājās par tapešu, krāsu, līmes cenām. Interesanti, ka tēma izstrādāta trīs variantos. Optimālie izdevumi pēc sestsklasnieku domām varētu būt 300 latī. Ideāli izremontētai klasei būtu nepieciešami 600 latī. Bet, ja citādi nevar, varētu iztikt arī ar 200 latīem.

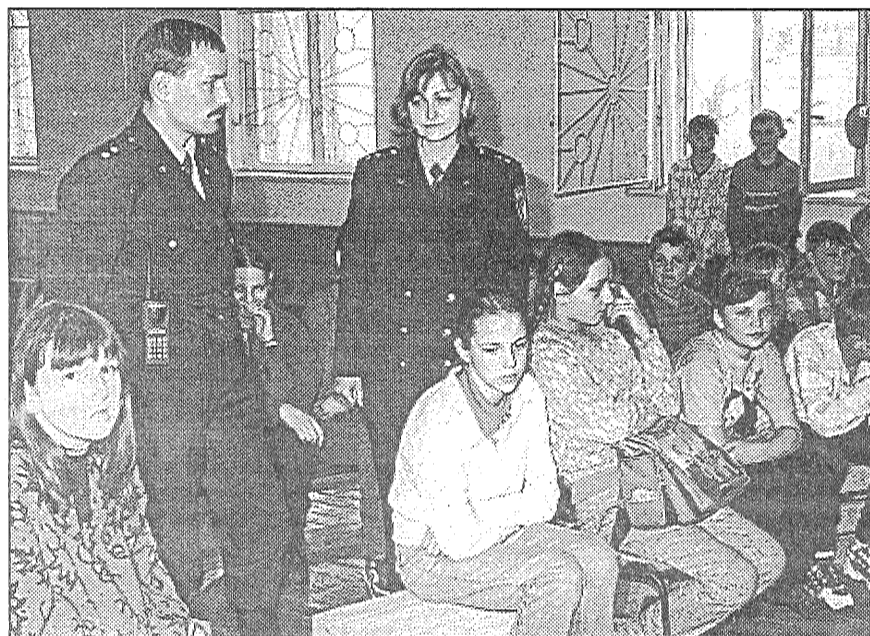
Interesanti arī citi projekti. 2. klasē sagatavoja Raibo grāmatu ar jaunrades darbiņiem. 4. klases audzēkņi apzināja pagastā ievēriību guvušos cilvēkus, 7. klases skolēni pētīja pagasta iedzīvotāju vārdus un uzvārdus. Darbu par zīmēm dažādos materiālos sagatavoja 5.a klase, bet 5.b klase pētīja tūdēns augus un dzīvniekus. 9. klases skolēni sagatavoja projektu ārpustekas pasākumiem, piemēram, konkursam «Erudīts» un «Veselības nedēļa», 3. klases bērni izsekoja piena lāses ceļojumu, pirmklasnieki sarīkoja Meteņdienas svinēšanu ar pīrāgos ieceptām pogām. Projektu prezentācijas dienā visi sajūsmīnājās par 8. klases pīrātu kuģi, jo astotklasnieku projekta tēma tā arī saucās «Pīrāti».

Atvērta pirmsskolas grupa

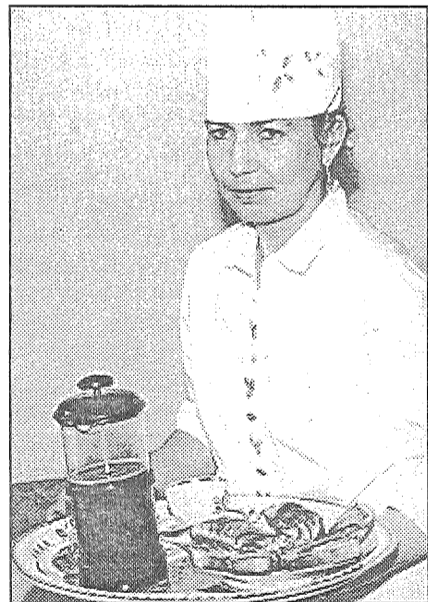
Kopš 1.oktobra Rožupes pamatskolā darbojas pirmsskolas bērnu grupa. Skolas direktore Aļoņa Rimicāne atzīst, ka šī mērķa īstenošana nāca ar papildus raižēm, taču tajā pašā laikā izjūts gandarījums par pagasta vērtību un pretimnākšanu mazo rožupiešu sagatavošanai skolai. Pirmsskolas grupu apmeklē deviņi bērni. Vecākiem nākas maksāt tikai desmit santīmus dienā par bērnu pusdienām. Pārējos izdevumus sedz pagasta padome. Marta sākumā pirmsskolas grupa piedzīvoja jurģus — tā pārcēlās uz izremontētām un plašām telpām un tagad izvietojusies četristabu dzīvoklī vienā no pagasta centra daudzdzīvokļu mājām. Pagasts šim nolīkam atvēlējis 1856 latus.

● 5. klase projektu nedēļai vizuālās mākslas skolotājas Margarīetas Teilānes vadībā bija sagatavojusi projektu par zīmēm dažādos materiālos.

● Rožupes pamatskolā uz pārrunām ar audzēkņiem ieradusies Līvānu policijas iecirkņa policisti Andris Neiceniņš un Līga Sondore.

● Rožupes pamatskolā ar pavārēm vienmēr esot veicies. Labo skolas pavāru slavu tālāk spodiņina Biruta Batarāga.

Gaidas, jaunsargi

Skolā turpinās gaidu darbošanās. Pašlaik sākusies gatavošanās gaidu vasaras nometnei. Bet šajā mācību gadā skolas jauniešiem ir iespēja pievērsties istām vīru nodarbībām. Vairāk nekā 20 audzēkņi iesaistījušies jaunsargu kustībā. Ar viņiem reizi nedēļā nodarbojas zemesargs Jānis Grandāns.

Skolā slavē savu pavāri

Rožupes pamatskola ir no tām, kurā ne tikai daudz domā par ļoti modernām lietām. Reti kurā lauku pamatskolā ir pieslēgums internetam, kam līdzekļi gūti,

piedaloties Sorosa fonda projektu konkursā. Interneta iespējas tiek izmantotas, mācoties ģeogrāfiju un vēsturi.

Tajā pašā laikā skolā ļoti daudz tiek domāts par tādu vienkāršu, bet veselībai tik nozīmīgu lietu kā garšīgu un barojošu uzturu. Skolēni, skolotāji, direktore nebeidz slavēt savu pavāri Birutu Batarāgu, kura kopā ar savu palīdzi AINU ČIŠU prot ēdināt garšīgi un daudzveidīgi. Un galvenais — lēti. Par desmit santīmiem dienā skolā bērni paēd pusdienas ar trim ēdieniem. Zupa uz galdiem tiek pasniegta terinēs, katrs var ieliet, cik vēlas. Tiek gatavoti dažādu veidu dārzenu salāti. Direktore lepojas, ka sagādātas modernas virtuves iekārtas smalcināšanas, putošanas un citiem gatavošanas darbiem, atliek tikai gribēt darīt. Dārzeni skolas virtuvē tiek piegādāti no skolēnu mājām, bet dažādos citus produktus skola ved no Jēkabpils bāzēm, kas gala rezultātā iznākot lēti un izdevīgi. Nopirkti arī jauni, glīti trauki.

Bez likumpārkāpumiem

Rožupes pamatskola ir gaiša, sakopta, un šī patīkamā aura labvēlīgi ietekmē audzēkņus. No šīs skolas audzēkņiem uz likumpārkāpēju sola nenonāk. Daļēji to sekmē arī labvēlīgā sadarbība ar policiju. Reizi nedēļā par skolu pānteresējas Līvānu policijas iecirkņa inspektors Andris Neiceniņš. Bet pavisam nesen Līvānu policijas darbinieki rīkoja plašākas pārrunas ar skolas vecāko klašu audzēkņiem. Skolēni ar lielu interesi iesaistījās sarunā par dažādiem tiesiskiem jautājumiem.

L. Rancāne
J. Silicka foto

Tie lielākie nav tie labākie!

(Sīksīpoliņi sīpolu audzēšanai)

Gandrīz pusi no Latvijā patērētajiem sīpoliem nākas ievest, jo vietējās ražas nepietiek. Daudzi saimnieki uzskata, ka sīpolu audzēšana ir pārāk piņķerīga nodarbošanās un grūti tikt pie laba rezultāta. Tomēr pat pērn, kad laiks bija vēss un bieži lija, daudzi dārzenkopji ieguva glūzi pieklājīgu sīpolu ražu.

Ir divi sīpolu audzēšanas paņēmieni: no sēklām un no sīksīpoliņiem. Audzēšana no sēklām gan izmaksā lētāk, ir labāk mehānizējama un lielām platībām piemērotāka, bet rūpīgāk jāapkaroz nezāles un raža ienākas vēlāk. Audzējot no sīksīpoliņiem, var iegūt agrāku ražu, sīpolus vieglāk mēslot un ravēt, tie pārcieš kopšanā pieļautās kļūdas.

Ja pirmo reizi gribat audzēt sīpolus tirgum, sāciet ar sīksīpoliņiem. Šis paņēmiens piemērots nelielām platībām, jo sīpoliņus lielākoties stāda ar rokām. Speciālo sējmašīnu ir maz un par tām dārgi jāmaksā. No kilograma sīksīpoliņu normāli var izaudzēt 40-50 kg (līdz 80 kg) sīpolu. Protams, darbs ir jāpieliek.

Sīpolus (sevišķi no sīksīpoliņiem) var audzēt visdažādākajās augsnēs un visā Latvijā, tikai augsnes skābumam nevajadzētu būt zemākam par pH 5,5. Labākie priekšaugi ir graudaugi, kāposti, burkāni, kartupeļi, bietes, neder zālāji. Minerālmēsli devas sīpoliem ir atkarīgas no augsnes sastāva, piemēram, hloru nesaturošo komplekso mēslojumu NPK 9-8-14 vai NPK 10-4-17 ar mikroelementiem, deva var būt 700-1000 kg/ha (70-100 g/m²). Svaigi kūtsmēsli sīpoliem neder. Augšanas laikā, kad loki ir 10 cm gari, tiem jānodod papildmēslojums, 40-60 kg/ha slāpekļa. Ja nepieciešams, pēc mēneša papildmēslojumu dod vēlreiz.

Sīpolu ražas ieguvei vispiemērotākie ir pazīstamās šķirnes 'Centurion F1' sīksīpoliņi. Šķirne ir agrina un sevišķi izturīga pret izziešanās. Sīksīpoliņi ir garenī — tāds vieglāk stādīt, tie ātrāk uzdzīst. Izaudzis sīpols ir plakani apaļš.

Vēl aizvien ir populāra sīpolu šķirne 'Stuttgarter Riessen' — ar apaļiem, bieži vien samērā lieliem sīksīpoliņiem; ienākas par 10-15 dienām vēlāk nekā 'Centurion F1'. Šķirnes trūkums — nosliece uz izziešanās. Ja pavasarī ir vēss un sīksīpoliņi pārsniedz 20 mm diametrā, var izziedēt ap 10-15% augu. Ļoti piemērota sīksīpolu ieguvei.

Ir arī vēl citas, ko audzē ar sīksīpoliņiem (piemēram, ļoti agrinā 'Jagot', ļoti vēlinā 'Sturon'), bet tās ir mazāk izplatītas.

Ļoti svarīgi būt drošam par sīksīpoliņu izcelsmi un piegādātāju Latvijas tirgū. Specializētās sēkļu firmas saņem sīksīpoliņus tieši no Holandes, no drošiem piegādātājiem, un pircējs var būt drošs, ka tie ir viskvalitatīvākie konkrētās šķirnes sīksīpoliņi ar valsts sēkļu inspekcijas sertifikātu. Taču daudz sīksīpoliņu ievēd arī no Vācijas, Polijas, Moldovas un citām valstīm, nereti ar to nodarbojas dārzenu firmu tirgotāji, kuru darbinieki pat nespēj pateikt šķirnes nosaukumu. Daudzu šķirņu (tostarp sarkanās 'Red Baron') sīksīpoliņi ir speciāli jāsilā, lai tie dotu labu ražu, bet bieži vien piegādātāji to neizdara.

Daudziem dārkopjiem labāk patīk palieli, apaļi sīksīpoliņi. Tā ir kļūda — lielākie ātrāk izzied, apaļos biežāk nākas iestādīt «kājam gaisā». Ar mazāka izmēra sīksīpoliņiem iespējams apstādīt lielāku platību. Lai no tās iegūtu pēc iespējas augstāku ražu uz hektāru vai kvadrātmetru, jābūt optimālam augu skaitam. Tas galvenokārt atkarīgs no rindstarpu platuma. Starp rindām ieteicams ieturēt 20-25 cm attālumu, starp sīpoliņiem rindā — 4-5 cm (20-25 sīksīpoliņu uz rindas metru). Protams, starp 4-6 rindām nākas atstāt platāku (40-60 cm) celiņu, it sevišķi, ja miglošanu un citus kopšanas darbus veic ar traktoru. Hektāra platībā var izstādīt 900 000-1 000 000 sīksīpoliņu (90-100 gab./m²). Ja rindstarpas ir 45 cm, izstādīto sīpolu skaits ir gandrīz uz pusi mazāks — 550 000 gab./ha, bet jāņem vērā, ka šajā gadījumā jāņem vērā, ka jāņem vērā neatmaksājams taupīt stādāmo materiālu un stādīt reti lielā platībā. Labāk tad aizņemt mazāku platību, bet iestādīt optimālo sīksīpolu skaitu. Parastais stādīšanas dziļums ir 4-5 cm.

Tā kā sīksīpoliņus pārdod pēc svara, svarīgi zināt, cik to ir kilogramā (tas atkarīgs no sīksīpoliņu izmēra). No Holandes visbiežāk ievēd sīksīpoliņus 8-21 mm diametrā, kilogramā ir ap 500 gabalu, izsējas norma 1,1-2 t/ha (0,1-0,2 kg/m²). Ja sīksīpoliņi ir 21-24 mm diametrā, kilogramā ir tikai 175-200 gabalu, bet izsējas norma sasniedz 4-5 t/ha. Visieteicamāk izmantot 8-14 mm diametra sīksīpoliņus — kilogramā ir ap 850, izsējas norma — tikai 700-900 kg uz hektāru. Šie sīpoliņi jāstāda sekļāk (2-3 cm dziļi) un sākumā rūpīgi jākopj (sausā laikā jāaizlaista, papildmēslojumu jānodod agrāk, bet mazākā devā), taču raža nav mazāka.

Svarīgākie sīpolu kopšanas darbi ir nezāļu apkarošana, mēslošana, slimību un kaitēkļu apkarošana, bet sausā laikā laistīšana. Par to stāstīsim vēlāk, kad sīksīpoliņus jau būsim iestādījuši.

Par sīksīpolu tirzniecību aprīlī jūsu vai kaimiņu tirgos SIA «BILLE» ziņos papildus. Sekojiet sludinājumiem! Audzētājiem, kuri vēlas noslēgt līgumus par sīpolu realizāciju vai veikt priekšapmaksu par sīksīpoliem (90 santīmi par 1 kg), zvanīt Rīgā pa tālruni 7551118.

Māris Gaillītis

Šodien vārdadienu
svin — Gertrūde,
Gerda.

18. martā — Ilona,
Adelīna.

19. martā — Jāzeps.

Sonedēļ

- Aglonas pagastā**
50 gadi Annai Botorei 18. martā, 60 gadi Julijānam Bēkim 15. martā, 70 gadi Jāzepam Sadovičam 20. martā, 80 gadi Annai Meirulei 21. martā.
- Galēnu pagastā**
60 gadi Pēterim Dūdam 15. martā.
- Jersikas pagastā**
75 gadi Voldemāram Šabanskim 15. martā.
- Pelēču pagastā**
60 gadi Jāzepam Ziemeļim 16. martā, 70 gadi Monikai Šņepstei 15. martā.
- Preiļu pagastā**
60 gadi Antoninai Ančevai 19. martā.
- Riebiņu pagastā**
65 gadi Matronai Bulovai 20. martā.
- Rožkalnu pagastā**
60 gadi Kazimiram Pakeram 17. martā, 65 gadi Pēterim Ancānam 20. martā, 70 gadi Jāzepam Augšpulam 15. martā, 80 gadi Fatīnai Martinovai 20. martā un Viktorijai Lazdānei 21. martā, 90 gadi Alvinei Grozai 22. martā.
- Rožupes pagastā**
65 gadi Antoninai Bulmeisterei 15. martā, 70 gadi Genovefai Ancānei 18. martā, 80 gadi Monikai Lācei 18. martā.
- Rudzātu pagastā**
80 gadi Annai Brūverei 16. martā.
- Silajānu pagastā**
65 gadi Antoninai Piskunovai 18. martā, 85 gadi Klāudijai Volkovai 18. martā, 88 gadi Marjanai Utinānei 20. martā.
- Siļukalna pagastā**
90 gadi Genovefai Upeniecei (Dzērķsteņai) 16. martā.
- Stabulnieku pagastā**
60 gadi Emilijai Čakulei 19. martā.
- Turku pagastā**
55 gadi Jāzepam Jaudzemam 27. martā, 70 gadi Austrim Veiguram 25. martā, 90 gadi Martai Cērmeniecei 25. martā.
- Vārkavas pagastā**
60 gadi Ivanam Semjonovam — Fadejevam 15. martā.

«Novadnieks»
sirsnīgi sveic jubilārus!

1999. g. 16. aprīlī plkst. 14.00 Celniecības ielā 1, Līvānos notiks SIA «Līvānu būvmateriāli R» dalībnieku sapulce.
1. Atskaite par 1998. gadu.
2. Statūtu grozījumi.
SIA «Līvānu būvmateriāli R» administrācija

Pērkam apaļkoksnī, cirsmas un mežus īpašumā. Forvardera pakalpojumi.
Tāl. 23743, mob. tel. 8-29-408295.

SIA «Dzintarkoks» Aglonas stacijā iepērk:
✓ egles zāģbaļķus, no 29 līdz 39 \$,
✓ papīrmaļku, 12 \$.
Iespējams transports. Pērk arī pie meža.
Tāl. 65141, mob. tel. 9365839, 9592552.

Firma Aglonas stacijā iepērk:
▷ bērza finierklučus (diam. no 20 cm, garums 2,75 m, 3,30 m);
▷ A klases finierklučus (diam. no 26 cm);
▷ skujkoku sīkbaļķus (diam. no 12 cm, garums 3,10 m);
▷ papīrmaļku.
Sniedz kokvedēja pakalpojumus.
Tāl. 65015.

Panākumi kīkboksa sacensībās

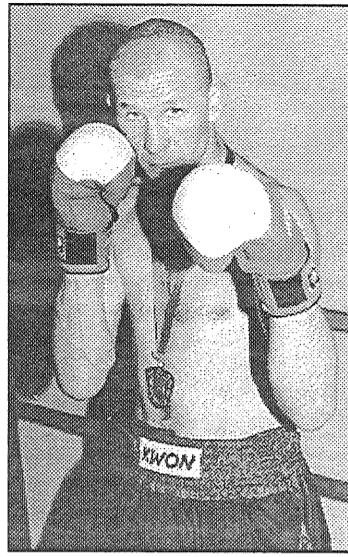
Helsinki notika Somijas atklātais čempionāts kīkboksā. Un arī šoreiz mūsu sportists Josifs Kovči, Līvānu kluba «SKITS» treneris, sagādāja slavu Latvijai un Latgales vārdam, kļūdam par čempionu savā svara kategorijā — 71 kilograms. Viņš ļoti labi aizvadīja trīs cīņas un finālā pārliecinoši uzvarēja cikstoni no Norvēģijas.

Josifam ir 32 gadi un daudzi tituli — Eiropas čempionāta '96 bronzas medaļas ieguvējs (Dānijā), uzvarētājs Čehijas čempionātā 1997. gadā, ceturtās vietas ieguvējs pasaules čempionātā Itālijā 1997. gadā, sudraba medaļas ieguvējs otrajā Eiropas čempionātā 1998. gadā, divkārtējs Latvijas čempions, uzvarētājs profesionālajā turnīrā. Josifs Kovči neapstājas pie sasniegtā un gatavojas piedalīties turpmākos čempionātos.

Tajā pašā laikā jāpiemin cilvēki, no kuru labvēlīgās attieksmes pret sportu un finansiālas palīdzības iespējama sekmīga turnīru norise. Kīkboksu atbalsta Līvānu pilsētas dome un tās priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, IKU «Deka» (Juris Vasiļevs), individuālais uzņēmums «Daugulis un Co» un SIA «Mājas un logi» (Jānis Klauzs).

Paredzēts, ka aprīlī Līvānos notiks otrais Latgales jaunatnes čempionāts.

L.Rancāne

• Josifs Kovči, vairākkārtējs kīkboksa čempions.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- ◆ 18. martā plkst. 11.00 tikšanās ar Rožkalnu pagasta, plkst. 14.00 — ar Rožupes pagasta iedzīvotājiem.
- ◆ 19. martā no pulksten 10.00 līdz 17.00 labklājības ministra V.Makarova vizīte Preiļu rajonā.
Plkst. 10.00 piedalīšanās Latgales attīstības padomes sēdē Rēzeknē.
- ◆ 22. martā plkst. 11.00 tikšanās ar Sutru pagasta, plkst. 14.00 — ar Preiļu pagasta iedzīvotājiem.
- ◆ 23. martā pulksten 11.00 tikšanās ar Upmalas pagasta, plkst. 14.00 — ar Vārkavas pagasta iedzīvotājiem.
- ◆ 24. martā pulksten 11.00 tikšanās ar Stabulnieku pagasta iedzīvotājiem.

Rajona skolu valde

- ◆ 18. martā plkst. 10.00 Preiļu bērnu mūzikas skolā zēnu vokālistu konkurss «Aiviķstes lakstīgalas».
- ◆ 20. martā kombinētā olimpiāde abu plūsmu 4. klasēm, olimpiāde matemātikā 3. klasēm, olimpiāde politikas zinībās 10.-12. klasēm, olimpiāde vēsturē 6.-7. klasēm. Visas olimpiādes Preiļu 2. vidusskolā, sākums plkst. 10.00.
- ◆ 23. martā reģiona skolu direktoru konference Daugavpilī.
Vidusskolu vēstures skolotājiem pieredzes apmaiņas seminārs Preiļu Valsts ģimnāzijā.
- ◆ 24. martā matemātikas skolotāju kursi Preiļu Valsts ģimnāzijā.
Skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konference.

Rajona sporta klubs «Cerība»

- ◆ 18. martā sacensības dambretē.
- ◆ 19., 20. martā sacensības vieglatlētikā Kauņā.
- ◆ 20. martā Latvijas čempionāts volejbolā (1.līga) Rīgā.
Latvijas jaunatnes basketbola līgas sacensības, Līvāni — VEF II, Līvānu 2. vidusskolā.
- ◆ 20., 21. martā Preiļu pilsētas čempionāts basketbolā.
- ◆ 21. martā Latvijas jaunatnes basketbola līgas spēles, Daugavpils — Līvāni.
- ◆ 22.-24. martā Labklājības ministrijas

Valsts sporta medicīnas centra profilaktiskā medicīniskā pārbaude «Cerībā».

- ◆ 23. martā skolu sacensības novusā.
- ◆ 24. martā Latvijas čempionāts volejbolā, Preiļi — Latvijas Lauksaimniecības universitāte, «Cerībā».

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 22.-26. martā plakātu ideju izstāde — konkurss.
Nenotiks izziņotais deju festivāls «Jaunā straujā paaudze», kas bija paredzēts 20. martā.

Līvānu bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 19. martā Līvānu kultūras namā pirmā jaunatnes konference «Atbalsts jaunatnei Preiļu rajonā». Sākums plkst. 10.30.

Nevalstisko organizāciju centrs

- ◆ 19. martā Līvānos «Baltajā mājā» seminārs NVO darbiniekiem «Kā strādāt ar cilvēkiem».
- ◆ Katru otrdienu no plkst. 11.00 līdz 16.00 Preiļos, sociālās un psiholoģiskās palīdzības centrā «Mūsmājas» darbosies dienas atpūtas centrs pensionāriem.
- ◆ 23. martā Cilvēktiesību biroja pārstāvju konsultācijas Preiļu NVO atbalsta centrā.

Stabulnieku kultūras nams

- ◆ 20. martā plkst. 19.00 Upmalas pagasta dramatiskā kolektīva viesizrāde, A.Rupainis «Vaca mīlestība naryus». Ieeja brīva.
Plkst. 23.00 balle, spēle «Hameļoni».

Silajānu kultūras nams

- ◆ 19. martā plkst. 21.00 atpūtas vakars jauniešiem «Pavasara ritmos».

Jersikas kultūras nams

- ◆ 10. aprīlī pulksten 20.00 konkurss — modes skate «Kopsoli ar modi». Tiek aicinātas piedalīties rokdarbnieces: šuvējas, adītājas, tamborētājas. Jāpieteicas līdz 3. aprīlim Jersikas pagasta padomē. Visus dalībniekus gaida pārsteiguma balvas.

Pelēču kultūras nams

- ◆ 19. martā pulksten 22.00 Jāzēpa dienas balle. Spēlēs grupa «Hameleoni».
Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Janīna Kalvāne

(24.10.1918. — 13.03.1999.)
Rudzātu vidusskolas direktore 1950.-1975.

Mūzs noslēdzies,
Kāds liels un varens mūzs
Ar darbiem apaudzis
Kā ozols smagām zilēm.

Šis nedaudzās rindas ir klūsšs aicinājums vēlreiz atcerēties, bikls klaucējums pie skolotājas tālās jaunības dienu draugu sirdīm un bijušo kolēģu un draugu atcerēm par spilgtu un trauksmainu darbu un mīlestības piepildītu mūžu.

1999. gada 13. martā mūžībā aizgājusi vēl viena nemierpilna dvēselīte. Sieviete, māte, vecmāmiņa. Sieviete, kura visu mūžu bijusi skolotāja šā vārda visdziļākajā izpratnē — mācījusi, mīlējusi un uz labo aicinājusi ar savu personīgo dzīvi.

Kā skolas direktore viņa bija enerģiska, izdarīga, stingra un prasīga gan pret skolotājiem, gan skolēniem, vienmēr atsaucīga, saprotoša un sirsnīga, drosmīga un bezbailīga, vienmēr prāta aizstāvēt savu kolektīvu. Direktores vadībā 7.-gad. skola izauga par vidusskolu. 1953. gadā sākās jaunas skolas ēkas celtniecība «Lūzeniekos».

Daudzas rudzātiešu paaudzes atcerēsies viņu un teiks paldies par viņas bagāto mūžu un radīto skaistumu ap mums.

Aizpalos šīs ziemas sniegi, pavasarī atkal viss plauks un zaļos ap skolu, tepat jau būs arī viņa — mūsu Janīna Kalvāne.

Rudzātu vidusskola,
Rudzātu pagasta padome

Pārdod

GAZ-53 A darba kārtībā. Tāl. 34443;
T-25 A3, 1993. g., 700 moto/st. Tāl. 55614 vakaros;
skābsienu rulonos. Tāl. 56630;
2. laktācijas labu slaucamu gotiņu. Tāl. 33723;
labu telti (1 mēn.). Tāl. 24583;
ķēviti (9 mēn.). Tāl. 15585;

Pērk

traktoros T-40, MTZ, šasiju. Tāl. 10528;

Maina

trīsistabu dzīvokli pret mazāku. Tāl. 23651;

Preiļu Valsts ģimnāzija

(Preiļos, Kooperatīva ielā 6)
aicina uz atvērto durvju dienu
š. g. 1. aprīlī plkst. 11.00.
Uzziņas pa tālr. 253-21663.

IU «Vidzemes tekstils» vilnas maiņas punkts rīko izbraukumu 22. martā 9.00 Grugulēs, 9.30 Turkos, 10.00 Jaunsilavā, 12.00 Rudzātos, 13.00 Priekuljos, 14.00 Smelteros, 15.00 Pieniņos, 15.30 Riebiņos, 16.00 Ličos. 23. martā 9.00 Vārkavā, 10.00 Vecvārkavā, 11.00 Lazdānos, 11.30 Arendolē, 12.00 Pelēčos, 14.00 Aizkalnē, 15.00 Gailišos, 15.30 Stabulniekos, 16.00 Polkoronā, 16.30 Galēnos, 17.00 Siļukalnā.

SIA «Auto Preiļi»

(Preiļos, Pils 14) piedāvā:
automašīnu inžektoru un dieselmotoru degvielas sistēmas tīrīšanu, kas
◆ samazina degvielas patēriņu;
◆ palielina motora jaudu;
◆ regulē CO un HC apjomu izplūdes gāzēs.
Tāl. 24555.

Iepērk jaunlopus,

liellopus, zirgus.
Samaksa uz vietas.
Tāl. 22985.

Iepērk

visa veida gaļu.
Tāl. 21956, 24147.

Z/s «SENLEJAS»

PĒRK
LIELLOPUS UN
JAUNLOPUS dzīvsvārā.
Nodrošina ar transportu.
Piemaksā
12% kompensāciju vai
18% PVN.
PĀRDOD maisus,
0,10 Ls/gab.
Tāl. dispečeriem — 22454.

LĪDZJŪTĪBAS

Labi darbi, mīļi vārdi,
Tie palika šai saulē.
Skumju un sāpju brīdī esam kopā ar
māsām, brāļi, bērniem un
mazbērniem, Janīnu KALVĀNI
mūžībā pavadot.
Bijušie kolēģi

Nogrīma saule, apdzisa zvaigznes,
Norīma vēji, aplūsa sirds.
Izsakām līdzjūtību
Terēzas Gžibovskas tuviniekiem
sakarā ar viņas nāvi.
Skolu valde